

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 23 వ తేది గురువారము

No 150

నంపుటము. ౨.

రాక్షస నామ సంవత్సర భాద్రపద శుద్ధ పాడమి ౧౫

సంచిక ౧౦౦

గాంధీర్వ ప్లాటు హోనియములు

హిందూస్థాని కన్స్ట్రక్షన్ కంపెనీ లిమిటెడ్, కలకత్తా ప్రత్యేకము తయారు చేయబడినవి.

1 నెం. ప్లాటు రూ॥ 80-0-0
2 నెం. ప్లాటు రూ॥ 20-0-0
3 నెం. ప్లాటు రూ॥ 10-0-0
4 నెం. ప్లాటు రూ॥ 5-0-0
5 నెం. ప్లాటు రూ॥ 2-0-0
6 నెం. ప్లాటు రూ॥ 1-0-0
7 నెం. ప్లాటు రూ॥ 0-8-0
8 నెం. ప్లాటు రూ॥ 0-4-0
9 నెం. ప్లాటు రూ॥ 0-2-0
10 నెం. ప్లాటు రూ॥ 0-1-0
11 నెం. ప్లాటు రూ॥ 0-0-8
12 నెం. ప్లాటు రూ॥ 0-0-4
13 నెం. ప్లాటు రూ॥ 0-0-2
14 నెం. ప్లాటు రూ॥ 0-0-1
15 నెం. ప్లాటు రూ॥ 0-0-0

మోటారు బండ్లు

ప్రస్తుతము కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వెళ్లుటకు బండి మోటారు ౧౦ గంటల కాలము పట్టుచుండెను. ఇదియు గాక మార్గమందు దొంగల భయముకూడ విస్తారముగా కలుగుచున్నది. ఈ దిగున కంపెనీవారు ప్రయాణికుల సహాయమున నాలోచించి సెప్టెంబరు 15 తేదీనుండి గాని బీటును బట్టి అంతకుముందుగా గాని మోటారులను కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వరకు సదుపాయము వీర్యాలు చేసినారు. గమక అందరకు తెలియజేయడమైనది. మోటారుబండ్లు కాకినాడవారు ఈ దిగున కంపెనీవారికి వ్రాసిన మంచి దొరకలవు.

The English Motor transit Company,
Automobile Engineers

Proprietor, A. SUBBARAYADU
COCANADA.

ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్సిట్ కంపెనీ,
ఆటోమొటోలు ఇంజనీయరు,
ఆచంట నువ్వారాయుడు ప్రాంతము, కాకినాడ.

మోటారు గావలసిన సామానులన్నియు ఇటీవల కోటిపల్లికి మిక్కిలి సరసముగా విక్రయము జరిగినట్లు తెలుసుకొనవలసిందే.

కుప్పలు మొగలగు కొయ్యకునులను కెయి
డి. వి. రావు అందు కంపెనీ
జనరల్ మేనేజర్, రోడ్డు,
మదరాసు ఎస్. సి.
సచిత్రము కేటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

దంతచూరము

పంజాబ్ ప్రాంతము నుండివచ్చును. నువ్వసన కలిగియుండును. వెల స్వల్పము.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతశూలహరి

కాఫీగలచోట దూదిన మందులోతడిపి పెట్టిన నొప్పిని వెంటనే మాన్పును.

సీసా 1కి వెల 0-8-0 మాత్రమే

జీరరసాయనము

ఆకలిలేకపోవుట, అగ్ని మాంద్యము, మలబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు.

25 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-4-0

గజికిలైలము

చిన్న పిల్లలకు మంచిమందు. ఈ తైలము నాలుగుపూటలు రాచినతప్పక పనిచేయును.

డబ్బీ 1కి వెల 0-3-0 అగాలు.

పగుళ్ళకు తైలము

అతికాళ్ళు, అతిచేతులు, చర్మము, కారకమువలనను శీతగాలివలనను పగిలిసిన కాయలు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన పగుళ్ళుమాని జలపోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్ళ నొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము. వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. వేరు.

మోహనీ తైలము

మొదమకు, కండ్లకు చలువజేయును. వెండుకలు నునుపుచేరును. కురులు పెరుగును. 5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన అసనమువద్ద చర్మము లావు బారెమొలలుపర్పడి యమిత శాధగలుగును. డబ్బీ 1-కి వెల 0-12-0 మాత్రమే.

కలరా మాత్రలు

కలరాతగినవెంటనే మందుతీసుట అవశ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది.

12 మాత్రలు డబ్బీ 1-కి వెల 0-6-0.

తేలుమందు

ఈ మందును కుట్టినచోటరాచిన బాధ మాయమగును. ప్రతియింట నుండవలసినది.

సీసా 1-కి వెల 0-8-0 అగాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి, శక్తికి, వజ్రాయుధము.

20 మాత్రలుగలడబ్బీ 1కి వెల 1-0-0.

రోమహరి

ఈ ధన్యమును నీటితో గట్టగా కలిపి కట్టించిన, రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలగు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలునెక్కిదు. మంటయుండదు. డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0. వి. పి. వే. 0-12-0.

శామర లము

తామర, తీట, ఏనుగుగజ్జ, మరక, రవి కాయలు మొదలగువాటికి మంచిమందు. డబ్బీ 1-కి వెల 4 అగాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విషపుజ్వరము, మన్యజ్వరము మొదలగుసమస్తజ్వరములకుదివ్యవృద్ధము. సీసా 1కి వెల 0-12-0 అగాలు.

కర్ణశూలహరి

5,6 బొట్లను చెవిలోపొసిన శాధత్యము. మంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును. సీసా 1కి వెల 0-6-0 అగాలు మాత్రమే.

నుఖభోగి మాత్రలు.

కొరుకు పవామిమేహములకు ఈమాత్రలు చాగుగ పనిచేయును. నీనివి తినుచువును వడివ నోట నుఖభోగి తైలమును రాచువలయును. ఇది రక్తశుద్ధికి మేహకారక వాద్యమునకు కూడ చాల ఉపయోగము. 20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1-0-0.

నుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0. వి. పి. వే. 1-4-0. అన్నివిధముల ప్రదాములకును, కొరుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈ తైలమును రాచి కొద్ది మామము. కొరకె మాత్రమే.

తైలము తాంజనము డి. పి. తి

1915, జేరిరోడ్డు, బీరు బొంబాయి. ఈ, 2, తంబుకెట్టి ఏది. జార్జిటవును. ము. పి.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

సంకీర్తనా గ్రంథాలయము - పలు గ్రామములలో పాఠశాలలు ముందుకు నుభవించి పుస్తకభాండాగారమును ఏర్పరచుచున్నది. ఇది 1914-15 లో ఏర్పరచిన ఒక పతనమందిరమును సేర్పరచుచున్నది. అప్పటినుండియు తరువరికి వచ్చేయును. ఇప్పటికి నుమారు 100 చిన్న పెద్దగ్రంథములు భవనమును లేచుచున్నది. సేకరించుచున్నది. కృష్ణానదికి కలుపుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున అన్నియును అనుచున్నది. నిత్యము భారతపురాణకాలమును, పురాణకాలమును భవనమును జరుగుచున్నది. అది కావ్యదర్శిగాను వ్రాయుచున్నది.

హిందూ వాత్సల్యము - మాపురమున ఆగస్టు నెల పనులు జరుగించుచున్నది. గోఖలే నైట్ మార్కెట్ అనుచున్నది. ఇది 1914-15 లో ఏర్పరచిన ఒక పతనమందిరమును సేర్పరచుచున్నది. అప్పటినుండియు తరువరికి వచ్చేయును. ఇప్పటికి నుమారు 100 చిన్న పెద్దగ్రంథములు భవనమును లేచుచున్నది. సేకరించుచున్నది. కృష్ణానదికి కలుపుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున అన్నియును అనుచున్నది. నిత్యము భారతపురాణకాలమును, పురాణకాలమును భవనమును జరుగుచున్నది. అది కావ్యదర్శిగాను వ్రాయుచున్నది.

సంకీర్తనా గ్రంథాలయము - పలు గ్రామములలో పాఠశాలలు ముందుకు నుభవించి పుస్తకభాండాగారమును ఏర్పరచుచున్నది. ఇది 1914-15 లో ఏర్పరచిన ఒక పతనమందిరమును సేర్పరచుచున్నది. అప్పటినుండియు తరువరికి వచ్చేయును. ఇప్పటికి నుమారు 100 చిన్న పెద్దగ్రంథములు భవనమును లేచుచున్నది. సేకరించుచున్నది. కృష్ణానదికి కలుపుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున అన్నియును అనుచున్నది. నిత్యము భారతపురాణకాలమును, పురాణకాలమును భవనమును జరుగుచున్నది. అది కావ్యదర్శిగాను వ్రాయుచున్నది.

సంకీర్తనా గ్రంథాలయము - పలు గ్రామములలో పాఠశాలలు ముందుకు నుభవించి పుస్తకభాండాగారమును ఏర్పరచుచున్నది. ఇది 1914-15 లో ఏర్పరచిన ఒక పతనమందిరమును సేర్పరచుచున్నది. అప్పటినుండియు తరువరికి వచ్చేయును. ఇప్పటికి నుమారు 100 చిన్న పెద్దగ్రంథములు భవనమును లేచుచున్నది. సేకరించుచున్నది. కృష్ణానదికి కలుపుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున అన్నియును అనుచున్నది. నిత్యము భారతపురాణకాలమును, పురాణకాలమును భవనమును జరుగుచున్నది. అది కావ్యదర్శిగాను వ్రాయుచున్నది.

సంకీర్తనా గ్రంథాలయము - పలు గ్రామములలో పాఠశాలలు ముందుకు నుభవించి పుస్తకభాండాగారమును ఏర్పరచుచున్నది. ఇది 1914-15 లో ఏర్పరచిన ఒక పతనమందిరమును సేర్పరచుచున్నది. అప్పటినుండియు తరువరికి వచ్చేయును. ఇప్పటికి నుమారు 100 చిన్న పెద్దగ్రంథములు భవనమును లేచుచున్నది. సేకరించుచున్నది. కృష్ణానదికి కలుపుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున అన్నియును అనుచున్నది. నిత్యము భారతపురాణకాలమును, పురాణకాలమును భవనమును జరుగుచున్నది. అది కావ్యదర్శిగాను వ్రాయుచున్నది.

సంకీర్తనా గ్రంథాలయము - పలు గ్రామములలో పాఠశాలలు ముందుకు నుభవించి పుస్తకభాండాగారమును ఏర్పరచుచున్నది. ఇది 1914-15 లో ఏర్పరచిన ఒక పతనమందిరమును సేర్పరచుచున్నది. అప్పటినుండియు తరువరికి వచ్చేయును. ఇప్పటికి నుమారు 100 చిన్న పెద్దగ్రంథములు భవనమును లేచుచున్నది. సేకరించుచున్నది. కృష్ణానదికి కలుపుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున అన్నియును అనుచున్నది. నిత్యము భారతపురాణకాలమును, పురాణకాలమును భవనమును జరుగుచున్నది. అది కావ్యదర్శిగాను వ్రాయుచున్నది.

శ్రీరామ మందిర భవన సభ: - ధర్మరమున పేటలో నెలకొల్పిన బడికిది. చాలకాలమునుండి నభివృద్ధి నొందుచున్నది. భవనమును సులభముగా నిర్మించుచున్నది. ఇది 1914-15 లో ఏర్పరచిన ఒక పతనమందిరమును సేర్పరచుచున్నది. అప్పటినుండియు తరువరికి వచ్చేయును. ఇప్పటికి నుమారు 100 చిన్న పెద్దగ్రంథములు భవనమును లేచుచున్నది. సేకరించుచున్నది. కృష్ణానదికి కలుపుచున్నది. ఆంధ్రదేశమున అన్నియును అనుచున్నది. నిత్యము భారతపురాణకాలమును, పురాణకాలమును భవనమును జరుగుచున్నది. అది కావ్యదర్శిగాను వ్రాయుచున్నది.

పట్టల వేదమున పుస్తకభాండాగారము: - మాగ్రామమున ఈవర్షము గోపాలకృష్ణ గోఖలే గారి వేదము పుస్తకభాండాగారము మొదటి స్థాపించుచున్నది. అందుగాను మొదటిగోఖలే సంకీర్తనమునుండి భాండాగారాధిపతియై విడుదలయింది. అప్పుడు మాగ్రామములో కొందరు ఇందు విషయము బ్రహ్మసమాజములో ముందు రిఫారము దిక్కురు అయి మరొకరినందు మరొకమోస్తరుగాను అనుకొన సాగిరి. ఇది అంతయు భాండాగార ప్రసిద్ధిగాను, శ్రీకృష్ణ గారు ఇంకా మొదలగు కలసి విని చాల ఆలోచించి యిందుల మంచిచెడ్డలు తెలుసుకును, నై నదాహరించిన వదంతులు మాన్పబడును తరువాతియందు యెంచుచున్నది. ఇది మాగ్రామములోని అధిపతియై కంద సభ జరిపించిరి. అప్పుడు భాండాగారాధిపతియై బహు శ్రద్ధావర్ధనలతో యావన్మందిర రప్పించిరి. అందులో రిడింగురూములకు భాండాగారాలకు, సమాజాలకు, మొదలగు అని పేర్కొన జేసియుంటి పెద్దమనుష్యులందరను కూడ సభకు రప్పించిరి. అటుపిమ్మట సభ పూర్తికాగానే, సమస్త గ్రంథములు సాధ్యమయినంతవఱకు చురుకుచుండుటయు పిమ్మట పట్టలలో ఎక్కడ గణ్యత పొందుచుండుటయు మున్నగు విషయములను చూచి, తురుగా మొదలగు ముందుకు పట్టెముల మూలముగాను వచనములములముగాను పేర్కొన జేసినవారలకు బుద్ధివచ్చేట్లును ఉపదేశమునుచ్చిరి. తదనంతరము బ్రాహ్మణములైన పరిమి కట్టాభి రామకృష్ణగారు విద్య విషయమై ఆకేరీకులతో చర్చించి నభివృద్ధి ఆంధ్రము కలుగునట్లు పర్యాయము నిచ్చిరి. అటుపిమ్మట ముగ్రాశ్రీ తురుగా మొదలగు అధిపతిగారు మాత్రం అక్కడ జనులకు చాల గ్రంథములలో సంగతి యెరుకొని అందరు ఒకటి దారికి వచ్చుటకు భాండాగారమును మొదటిగోఖలే ఉపదేశమునుచ్చిరి. అటుపిమ్మట చలపతిరావుగారు ఇప్పుడు జరుగుచున్న మహాసంగ్రామమున మనకు బిడ్డలనుబోలె మామోసిన చున్నట్టి శ్రీ పంచమబాప్తి చక్రవర్తిగారికి జనులకు గాక వైకము సహాయమును యిండుగాక అని సెలవొసంగిరి. అంతట యావన్మందిరము జయంజయం అనెట్లు కరతాళ భవనలతో సభ జరిగింది. భాండాగారము అందుల మంచిని అని యెంచి గణ్యత మనస్సుకు వచ్చినట్లుల రమారమి నూరు రూపాయలవరకు సందానిచ్చిరి. అని యొక యభివృద్ధి వ్రాయుచున్నది.

కుష్టుకు తైలము
డబ్బీ 1 కి వెల 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0
ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు
కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.
అమృతాంజనముడిపో 6, తింబిశెట్టికిది, మదరాసు.

నల్లమందు చౌక గోధుమబదును
తులం ఒ టి! అణాయ 10.
మద్దుల సూర్యనారాయణ, గుడిచెడ, కృష్ణా, డిల్లీ
Maddula Suryanarayana garu,
Gudivada, (Kistna Dist.)

ఆంధ్రపత్రిక - దిన పత్రిక
చందా వివరము.
12 మాసములకు ... రు. 15-0-0
6 " ... ,, 7-8-0
3 " ... ,, 3-12-0
1 మాసమునకు ... ,, 1-4-0

ఆంధ్రపత్రిక - వార పత్రిక
12 మాసములకు ... రు. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో ,, 3-8-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.
చెన్నై పురి.

త్రికాలదర్శన అద్దము
మీకు భూతభవిష్యద్గర్త మానముల నెరుంగ
కొరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము
లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దపుత
మునకయి యోగ్యతాపత్రములు మాకు వచ్చి
యున్నవి. శ్రీలు, పుణ్యములు, బిడ్డలు దీనియందు
నమ్మకముగల వారందరు వారి యూహలను,
తత్ఫలితములను దెలిసికొనగలరు. దూర జేతముల
నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ
ములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ
నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిత్యాగఫలితములు,
ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము
తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.
పెద్ద చక్కని సీమ అద్దము 6 0 0
సీమ అద్దము 8 9 0
సామాన్య అద్దము 2 9 0
ఈ త్రికాల అద్దము భావలో వ్రాయునట్లు.
ఆపాభాయి. వాగ్భిజీ ఫటల్,
కరంసాద్. ఆనందపూర్ణుగా, కైరాట్
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand Kaira District.

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD)
అందరి మనస్సును రమింపజేయు
ఆటో దిల్ బహారు
మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వవాసనమును కలను. ఆలోకపోల్
సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము భూతు గాతేదు చేతిగుడ్డలలో గాని చొక్కాను
నైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సందనవనము మధ్యలోనుండు మొత్త నుభయము
వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంతలతభవింతురు. ఇతర వాసనలు యేవేయుండినా యీ
ఆటోదిల్ బహారు యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలచును. ఈవనమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసివంపును.
వెల 1/2 డ్రాము 1-కి రూ. 0-8-0
,, 1 డ్రాము 1-కి ,, 0-12-0
,, 1/2 అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0
బ్రట్టోదిల్ బహారు సుగంధకాన్తు ఒకటికి వెల 0-1-0.
వీటినితీయనప్పుడు బ్రట్టోదిల్ బహారు వేరును పరిక్షించి తీసుకలెడు. ఈసుగంధస్థానము ప్రతి మహానగరం
గొప్పగొప్ప వేరుగల దుకాణములలో దొరకును. అట్లు దొరకనియెడల సోల్ ఏజెంట్లు
సోల్ ఏజెంట్లు :- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అన్ టెమిర్ కంపెనీ, నెం 153 జూమాయీనగరు, బొంబాయి
మద్రాసు ఏజెంట్ :- వేమోతా పురుషోత్తమ్ మూర్తి, నెం 29, వైసబహార్ కోడ్, పూలంగడిసూర్యుని, మద్రాసు

వృత్తాంత లేఖలు

అదవాని వార్తలు.

(స్వీయశిక్షకుని యొద్దనుండి.)

దివాన్ బహద్దూర్. గోవిందరావు చతుర్ముఖుడగుడు.

అదవాని, సెప్టెంబరు 20:—వీరు మద్రాసునుండి తుంగభద్రనదును పుణ్యక్షేత్రములలో కొక్కటియగు శ్రీ మంత్రాలయమును దర్శించునట్లు నడిపిరమందును నుండర రంగమునూచి అనందించి, యిచ్చటనే యిచ్చటికి పదిరోజులకుండి నిశనించి నేడు సాయంత్రము తుంగభద్రనుండి పునః మద్రాసుకు వెళ్లుచున్నాడు. (తక్కువగా ఈ గ్రామములో కట్టుచుండు ధర్మశ్రుతమునకు వీరి సహాయ మచేసింది గ్రామములలోని కొందరు పెద్దవరుషులు వీరిని పిలుచుకొనినట్టి సత్యమునూచి, ముగింపుకు ధనసహాయములేమి వెల్లడిపుచ్చిరి. వారు కట్టుటయందు కొన్ని కొన్ని లోపముల నిరూపించి తమకు లోపిన కొన్ని మునిషులను ఒసంగి మద్రాసుకు పోయినతర్వాత తాము ఇయ్యవలసిన ఉదారవిరాళమును బహిరంగమునకు మని చెప్పియున్నాడు. గొప్పవారి నిరాశము గొప్పకార్యములయందే గొప్పగానే యుండును. ఆ మామూరి వారందరు అమితానందపరమగులై యున్న వారు.

అంజుమత్ ఇస్లాంసభ.

ఈ సభయొక్క సాంవత్సరిక వర్ధంతి నిన్నటిరోజున మా గ్రామపు జుమ్మామసీదులో భాగ్ సాహేబు మిర్జా మహమ్మదుచేరుగారు ప్రసీదించుగా నుండి మద్రాసు ప్రొవోస్టు కలీజుగారును, దక్షిణ ఇండియా మహమ్మదీయ విద్యార్థి వృద్ధి సంఘపు కార్యదర్శిగారును ఆరు అవకాశములు వహించి మాసక్ సాహేబుగారి అగ్రాసవాధిపత్యముక్రింద జరిగినది. ఈ గ్రామములో నుండు 35 వేల జనసంఖ్యలో మూడింట నొక పాటు మహమ్మదీయులు. వీరిలో గొప్పగొప్పధర్మములు, స్నేహ పాత్రములు, మిక్కిలి విషయ విద్యాసంపన్నులు గలరు. ఇట్లే వారనేకులు ఈ సభనలంకరించి కొన్ని నూతన నిర్ణయములను ఏర్పరచి వారిరు. ఈ విషయము సభకురార్థి కొందరు పెద్ద మనుష్యులకు అసంతృప్తి కలుగజేసినది విన్నాము. నిత్యాయాం శ్రమ విని మరల నిండుతురుంది మచ్చటించుచున్నాను.

మా క్రొత్త ఛేత మెకాగారు.

మ-రా-రా-శ్రీ. వై. గోవిందరావుగారు, మా గ్రామపు మునిసిపల్ ఛేత మెకాగ సెన్సైట్, మూడుమాసముల నుండి యెంతో పాటుపడి పనిచేయుచున్నాడు. వీరి యోగ కకు లోడుగా కొందరు కాకాసిలర్లుకూడ పనిచేసిన నెంతో బాగుండును.

రాజమహేంద్రవరం వార్తలు.

(స్వీయశిక్షకుని యొద్ద నుండి)

ఒక ఘోర మరణము.

రాజమహేంద్ర సెప్టెంబరు 19:— ఈ నెల 16 క తేదీ రాత్రి 12 గంటలకు పుల్లెల శ్రీరామ కృష్ణిగారును, అయిన భార్యయగు వెంకట శుబ్బయ్యగారును పిల్లలకు పడుచేయుండగా నొక పెద్ద త్రాచుపా మెటులనో పరుపుపాడ బడెను. వెంకట శుబ్బయ్యగారు వెంటనే మెట్లాంటి పిల్లలను రక్షించుటకై తమ ప్రాణమును గోల్పోవుటకు సిద్ధపడి కడు ధైర్య పాపాసములతో త్రాచు పాము గట్టిగా పట్టుకొని పిల్లల దగ్గరకు వెళ్లకుండ జేసెను. ఆ విషయపుబంతువు ఎన్ని కట్టుక జేసిన విషయకదాయెను. భర్తయంతలో లేచి పాము తలకాయ గట్టిగా పట్టుకొనెను. కట్టుకొనేలోపున కృష్ణిగారిని మూడు చొట్ల కట్టుక జేసెను. అటు తరువాత భార్యభర్త తిరువురు కేకలు కేలుగా ఇరుగుపొరుగు వారు వెళ్లి పామును చంపిరి. కృష్ణి గారి కేయపాయము రాలెదు. కాని వారి భార్య మొన్న రాత్రి ప్రాణములను విడిచెను. ఈ యూరింతం దున్న జనలందరు మాచుటకు వచ్చిరి. ఎన్నియో చికిత్సలు చేసించిరి గాని ఫలితము గనపడలేదు. ఆ మెకాగకు విచారించినవారు లేరు.

వీరేశలింగం శంకులగారు పురమందిరసభ్యుల సమావేశము. ఇదివరలో రావుబహద్దరు వీరేశలింగం శంకుల గారిని పురమందిర సభ్యులలో నుండి తొలగించి క న ల యు న ని కొందరు సభ్యులు దరఖాస్తు చేసినది ప్రకటితమైంది. ఈ విషయమై నిన్నటి సాయంత్రమున పురమందిర సభ్యుల సభ జరిగినది 82 హాజరైరి. శంకులగారిపక్షమున 78 గురు నోట్లొచ్చిరి. కాన శంకులగారే జయమొందినది తెలియజేయుటకు సంతసించుచున్నాను.

శంభాగంభాదీగారు-వరరాత్రియర్చనము

ద్రావిడులను, వేరుకాకా ప్రవృత్తులను నగు శంభాగంభాదీగారు ఈ కట్టుబడునందు శ్రీ విశాఖక నరరాత్రి ఉత్సవమునకై ప్రత్యేకముగా జేయించుచున్నారు. సర్వజనులకు భోజనములు పెట్టబడుచున్నవి. పురాణము హరికథ యిత్యాది క్రమ సృష్టి గీతాదిలాసములు మెండుగా జరుగుచున్నవి. ఎల్లరు వెళ్లి ఆనందించుచున్నారు. 24 క తేదీ వరకు ఇట్లు జరుగును.

యల్లాడగడ పురమోర్తంగారు-విడుకోలుకొందు.

మూడు శంకర్సరములనుండి వీరేశలింగం ప్రొమ్మలలో కడుసమర్థులతో బనిచేయుచున్న యల్లాడగడ పురమోర్తంగారు బి. ఏ తరు యుద్వ్యయమును మునిజేసి యమ్. ఏ. చదువుకొనుటకు అనుబాధునకు వెళ్లిరి. వారు వెళ్లి పోవు సమయందు విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులను వారి గౌరవార్థము వీడుకోలుకొందు చేసిరి. వీరు విద్యాబోధన యందు కడు సమర్థులు. శత్రువులు. ఇక్కడ నున్నంతకాలము విద్యార్థులయొక్కయు, ఉపాధ్యాయుల యొక్కయు శ్రేమాంశములకు పాత్రులైరి.

తునివారలు.

(స్వీయశిక్షకుని)

కాలస్థితి.

ది 16 సెప్టెంబరు:—వర్షములు అనుకూలముగ లేకపోయినవట్టికి, ఏటి మొగను మంచినర్లు ముకురులుచే, ఏరుమాత్రము బాగుగవచ్చినది. వరిమెరుబాగుగనే యున్నది. మెరకజేలు సంపూర్ణముగ ఫలించలేదు.

కారశేషము సత్యము.

ఈనెల 14వ తేదీ శ్రీరామరామ ప్రొమ్మలలో యువత్రము విషయమై నొకమహాజనసభ జరుపబడెను. ఎట్లు అనిష్టంబు దివాంజీగారు ము|| పొన్నాడ మార్కండేయ రాజుగారు అగ్రాధికారిత్వము వహించిరి. సత్రపుకమిటీ మొంబర్లను గావించుచుండలి గౌరవనీయులు వర్తకులను ఉద్వ్యగములను సభ నలంకరించిరి. సత్రపుకమిటీ మొంబర్ల తరము సెప్టెంబరు 15 క తేదీతో ఆంతమగుచుండుటవలన తిరుగ ఎల్లక్షమవిషయమై యీంధ్ర ఉద్దేశించబడినది కాని కార్యదర్శి ము|| శేత్రులపల్లి లక్ష్మీపతి కృష్ణిగారికి సభయేర్పాటు విషయమై తెలియజేయబడినను, మదరాసు నుండి వారు ఆతేదీకి రాకపోవుటయే గాక ఒకచిత్రమును నుత్తరమును వ్రాసిరి. కమిటీప్రసిదించుటగారు ము|| ఏలేశ్వరపు శేరయ్యకృష్ణిగారును తామును వదల యుత్తరమునువ్రాసిరి. ఈ నెలొఖరున వేయుటకు నిశ్చయించినా మనియు తమస్వంత్రపతల మూడు కొనవలసియుగత్తయిండుటవలన తామిష్టమరాజులమనియు మొదలగు శంకరులతోడను, తునిలోనింతవరకు ఏమహాభావునకును ఈవిషయములో ఉత్సాహము లేనట్లును తాము ఈపురవాసులు గాకపోయినను తమకే అభిమానించి చేయుచున్నట్లులను విశేషించివ్రాసినారు. ఆశంకరులన్నటిని వ్రాసి చదువకుటకు విసుగుకలిగింప వాతలంపుగాదు. సభారంభమున నీయుత్తరము చదువబడెను. కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులను పొరులను ప్రెవిషములను గురించి తగినంత చర్చించి వివర నీకొంది తీర్మానమును గావించిరి. కారశేషము సత్రపుకమిటీ యొక్క టరము ఈ 15-వ తేదీతో ఆంతమగుచున్నది గాన కార్యనిర్వాహకసంఘ నిబంధము వెనుకటి సెక్రటరీవద్ద నుండిపోవుటచే ఆ కార్యయోగపు తెప్పించుటకును, సెక్రటరీ కి టరము ఆఖరు అయిపోయినందున నేనిధనగు వత్తుల సత్రమువిషయమై జేయగూడదని తెలియపరచుటకును, సదరు సత్రపు రికార్డు వచ్చినతోడనే, యెల్లక్షను మీటింగు యేర్పరుచుటకును, ఈమిటిలో పర్సనెంటు మొంబర్లలోనొకరు శులురజెప్పగిగాకి అధికార మీయబడినదని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. వైతీర్మానము నందరు ఏకగ్రీవముగ నామోదించిరి. సభాధ్యక్షునికి వందన సమర్పణములతో సభ ముగిసెను.

ఒక దారుణ మరణము.

మొన్న సోమవారమురోజున తునిపట్టణంపై నొక నాటక నూపజనువారు నుభద్రావనీయులను ప్రదర్శించు చుండిరి. కేవలము ఆరంభమగుటచేతను, విశేష ఆసక్తికము లేకపోయిన న నాటకము కొంచెము రక్తి కట్టుచునే యున్నది. ఉలూచి నేడధారిజీ ప్రవేశించి అపుడే వదలినది. నుమారు 11 గంటలైనది ఇంతలో నేటురద్ద దుర్బుచ్చుంతుగా లగు నొకతక్కు మాల రోదనము జేయుచు మూతురు మూక్తికం మెడకొనినా

రు బాబో" అని అరచెను. అంత నాటకపుకాలలో కంఠము కలిగెను. ఏమ్యువారు కొందరు, ఆచో యనువారు కొందరు, ఆ పని నాటకపుకాలలో ముగ్రము గాదు. ఇంటివద్దనే యని ధ్వని వినిపడెను. అంత మేము దాని యింటికి పోతిమి. కాని దాక్తుగారు దానిని వెంటవెట్టుకొని అనుచుంటి కచ్చుచుండిరి. మేమును వారితో మరలితిమి. దానికి 20 ఏండ్లు ఉండెను. దాక్తుగారు మా జీ కన్య ము మొదలున్న రక్త నీక్త మైన తడిగుడ్డల నకుల బెట్టింది మంశిగుడ్డల పట్టింది కనిజేసి వారు. ఆదెబ్బ కంతముగలేమునకు ఎదము ప్రక్కను నుమారు రెండంగుళముల లోతును గలిగియుండెను. క్యాసపీల్చిపుడెల్ల రక్తము నోటినుండి పడసాగెను. రాత్రి తినిన ఆమ్లము కమవమై, నోటినుండి కొంత గాయపు కన్యమునుండి పో కొంత, క్రింద పడెను. గబు మేజప్రేటుగా రేతెంచి నామ్మలమును పుచ్చుకొనసాగిరి. సాపము! మూడికన్యం మూలొక లేక పోవుచుండెను. సుబ్బాచేతను కొంచెము మెల్లగను ఎలులనో చెప్పెను. ఒక సరకును, పల్లినవాడు, తెల్లబుట్టలవాడు, వెండియగులవాడు, నందూరమాడకచెప్పి, మీ నెంకటగర్భమును పంపినదని మూయజేసి రెండు రూపాయలు చేతిలోపెట్టి, తిరుకటమను, దుర్బుచ్చిని నీచక్కళ్ళమును మనస్సులోనుంచికొని, సరసమునూడవాడి, పరుంతుమని చెప్పి, ఒక అంబు న చియుండి, నీ ఆరుర్యాదకు, ఆపరమపాపి తన యిక్కడ కిర్పిడి యని యైన తన కలిస పూదమును జూచుకొనక కార్యణము, అనిజేకము ప్రధానముగా నెంచిని, హరిహరీ కాటూబాబువంటి దానితో కంతమునబాడిచి సారీపోయెను. బ్రతుకునని ఆకడే దానిని విశాఖకట్టుము గూడ దీసికొని పోయిరి కాని నిన్నటి దినము అది ఆకాలమృత్యువువారం బడెనని వినుచున్నాము. పడుపుత్తలియే ప్రధానముగా నెంచి జీవనము జేయ నెంచు నేళ్ళమూరి లెల్లరు ఇకనైన దారిబడి యెక్కువని నైన జేసి జీవించ నెంచి కాంతి గలిగింతురు గాక. ఆ నీయధ పట్టుకడి తగిన శిక్షల పొందు గాక.

బందిపోటు.

ఈ తాలూకా యలూకా నందూరు, అల్లిపూడి వుధ నీనుధ్య కనువులవేరగాంధ్రులు కొట్టి వైకము దోచికొని టుల తెలిసినది. నూకరెంటుగారు వచ్చివారు. ఆ దొంగల దొరకరిని వినుచున్నాము. వారు తగిన శిక్ష జెందెదరని మనస్సుక.

ఒక పిచ్చికుక్క:—నెంటుపాట్లు క్రైస్తవాలయములో నున్న హాబ్బును గారికక్క ఒకకన్నెబ్బును, హాబ్బునుగా పనిచానిని, పోలీసుపరిచారకునిని కలవెను. తక్షణమే దానిని తుపాకితోకాల్చి శరమున తరితురుబుకగా వారు దానిని పట్టించి ప్రియమైన పిచ్చికలిగినదని వ్రాసిరి. కనిట్లేబురు పరిచారకులను కొసాలాకు గురువారమునాడే వెళ్లిపోయిరి.

హరిదాసునకు బంగారుపతకము:—బందరు తాలూకా పాళ్ళాపుర కాస్త్రపుటను కాపురులస్థులను నారాయణ దాసుగారి కిమ్మలము అయిన ము|| రా|| శ్రీ|| ధూళిపూడి ఆంజనేయదాసు లనియెడువారు చింతిపూడి యసంబరగు మా నగరమునకు విచ్చేసి రెండుమాసములయించి వీరియొక్క గాన విద్యా ప్రాధర్మ్యమును హరికథయొక్క నేర్పరికమును ముకురపాము కర్ణాకర్ణి నెటింగి వీరిచేర కొన్ని హరికథలు చెప్పించిరి. అది మిగుల విని సాంపుగాను భక్తిరసముగాను బహురమ్యతరముగా నుండుటచేసి చింతిపూడి కాస్త్రపుటలగు ము|| రా|| శ్రీ|| మంపట్ల తాతాగారుగారికి హాకథల యందు తని విచనక మిక్రుల వాలోచించి ఆంధ్రగీర్వాణ కవితాపురంధరుండగు శ్రీ నారాయణదాసు గారిచే రచింపబడిన చిర హరికథల వైదింటిని వారిగృహంబున జెప్పించిరి. అంత 15-9-15 తేదీ అయిన హరికథ (శ్రీ మృచారికీర్తింబు) టువుకహాలో పెద్ద అనుజ్ఞ వడసి జరుప నేర్పాటుచేసిరి. సభ ముగారు మూడువందలనుండి పెద్ద పన్నులచే నలంకరింపబడి హరికథాసంతరమున చింతిపూడి కాస్త్రపుటలను బ్రాహ్మణులను అయిన బ్రహ్మకృష్ణి బోడెం పుండరీ కాపురు గారు హరిదాసుగారి భక్తిరసమైన హరికథల రచ్యతను గూర్చియు వై నుదాహరించిన ము|| రా|| శ్రీ|| తాతాగారు గారు హరిదాసుగారికి బహుమానపూర్వకముగా నియ్యబాను కొన్ని బంగారు పతకమును గూర్చియు సభ్యుల కాస్త్రపుకముగా నుపహరించిరి. ఉపహారసాంతరమున శ్రీ తాతాగారుగారు హరిదాసుగారికి పతకమును బహుమతి నొసంగిరి. సభ్యుల కర తాళములతో సభ ముగిసెను అని పురవాసి వ్రాయుచున్నాను.

శ్రీరాజ ప్రతినిధిగారి యువస్వాసము.

పాంచూడేశము వ్యాపకమైన కొరికను కొరికినది. ప్రాతి
త్వమున కధికారత అర్హులని మామ పెళ్ళిగారును చిట్ట
గారును నుడివిరి రాజప్రతినిధిగారును డి
క్రీ భావమునే సూచించిరి. అనభివృద్ధినము లేనివారు కొంద
రులకు తామే సమర్థులమని భావించుకు నుచేంద్రీవాధ బెన
గారట్టివారలతో నొకరు. ఈ సామూజ్య సంఘములొని
రందరు ప్రతిత్వము రాచకార్య నైపుణ్యము గల వారుగాని
నల వాక్కులుత్తమాత్రిక్రిజ్ఞులగు పాంచూడేశముననున్న
భుత్వోన్మేషితులతో సమానప్రజ గలవారును పాంచూడేశము
నధికముగు శిష్యానముగలవారు నెందరోగలరు. వ్రాసినధ్య
వసు సుచేంద్రీవాధుగారివంటివారికన్న మీరు చాల సర్దులని
పత్రిక వ్రాసినది.

సంకేతముగా పేర్కొనబడిన ప్రాంతములను కావలెను.

ఇంటి 8 మొదలు 12 గ్రామముల పరమ కలిగివుండవలెను. నుమారు ఒక సంవత్సరము పాటు చేసిన రిపోర్టును ఆధారముగా చేసి తయారుచేయవలెను. ఇన్స్పెక్టర్ తలకు ఉంచువలెను. మొదటి రిపోర్టును తయారుచేయునది.

అ. డబ్ల్యు. యస్. డి.
కేర ఆఫ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ మద్యము

సాంకేతిక వార్తలు

ఈ వార్తలు కార్యక్రమము.

24-వ తేదీ శుక్రవారము.

మదరాసు రాజధాని నగర ని కంకరపాము
గారి కొనర్పు విందు, మంగళాక్షయ సా. 5-30

25-వ తేదీ శనివారము

కొంకణి కలెక్టరు కొనర్పు విందు సా. 8-0

దీక్షముల వేళ:— నేడును శత్రువు సాయంకాలమున
6-34 గంటలకు దీక్షములు వెల్లిగొడవలగును.

కాలమూర్తి:— నిన్నటి యధికృత్యము 91.4
డిగ్రీలు, అధికృత్యము 77.7 డిగ్రీలు.

ప్రజాజాగృహ:— సెప్టెంబరు 18-వ తేదీలో ముగిసిన వార్తలలో గా ఉత్తరాగ్రామములో 8 మందికి జాగృహము తగిలెను. 2 మంది చనిపోయిరి. బళ్లారిలో 49 మందికి తగిలెను, 42 మంది చనిపోయిరి. నేలమలలో 70 మందికి తగిలెను, 61 మంది చనిపోయిరి. మొత్తముగా 127 మందికి జాగృహము తగిలెను, 101 మంది చనిపోయిరి.

ఆరోగ్యశాఖాధికారి:— మదరాసు కార్పొరేషన్ శాఖాధికారియగు డాక్టరు డబ్ల్యు. ఆర్. మెట్టెనాల్ గారు నిన్ను మధ్యాహ్నము రాజధానియందు. కృత్యములను పరిశీలించి సమీక్షించి. రాజధాని పరిశీలనకు నిన్ను వే ఆరోగ్యశాఖాధికారి చార్జి బుచ్చుకొనిరి.

విద్యార్థుల సంఘము:— శత్రు శుక్రవారము 24 తేదీ సాయంకాలము 4-30 గంటలకు జరిగిన ప్రతిభాసభ కార్యక్రమము 125 కంటానూరులకు గల గ్రామములలో పి. ఆర్. రాజగోపాల అనువాద "శత్రు విద్యార్థి కథ" గురించి ఒక వ్యాసము జరుపుచు. స్వామి సర్వోదయ గారు అధ్యక్షతను వహించుచు.

తెలంగాణ లేకుండు నల్లమారు వ్యాపారము జేయుట:— నల్లమారు నుండి నుంకలము జను చేరుకొనిరి ఇన్స్పెక్టర్ బిల్లిప్ గారు లామియూ అనువాద ఇంకొక మును పీపిజి పాఠ్యములో "75 గ్రామముల నల్లమారును దొంగతనము గల విక్రమమును ముద్ర గా బుచ్చుకొనిరి. జి 1 పోలీసు డివిజను వారు తక్కిన విషయములను గురించి వాకలు జేయుచున్నారు.

అనుమానముమీద పట్టుకొనుట:— రెయిల్వే పోలీసు వారు ఎన్ఫోర్స్ లో ఒకరిని అనుమానముమీద పట్టుకొని అక్రింకు గాజధాని పోలీసు గారియొద్దకు దీనుకొని వెళ్లిరి. వారిని కోరించ గా వారియొద్ద కొన్ని బంగారములు 900 రూపాయల కొక్కలును ఉన్నట్లు. వాకలు జేయుమి త్తము శ్రేణు నొక వాకలు తిరిగి వెళ్లిపోయి రిమాండులో నుంచునున్నారు.

మొగ్గిని పలుకు కమిషనరులను నియోజియుట:— చింతాద్రి పేట నేటియనుపాల్ పోలీసు స్టేషనులో వచ్చే అక్టోబరు 15 తేదీ శుక్రవారమునా దురదము 6 గంటల మొదలు సాయంకాలము 6 గంటల వరకును చెన్న పట్టణము 16-వ డివిజను ముగిసిపము కమిషనరు నియోజనము జరుగును. అట్లు కమిషనరులుగ నుండగలవారు ఈనెల 28-వ తేదీలోగా చట్టుపరికారము అక్రిప్రాసి అందులో యిద్దరు నియోజకుల చేత సంతకములు చేయించి పంపవలెను.

స్వామి స్థాన వార్తలు

రాజధాని. మేజిస్ట్రేటు కోర్టు.
ఎరుంబూరు.

(భాగ్యలక్ష్మమ్మ బంజులూపాపాపా బహుమతి గారు)
ఎరిగజులు లేక పిచ్చులకు పాతబేసి తాను మద గాను ఎక్కిరింపవలె కావ్యరేషన్ లో పొందిక జేయువా దను (ఫీట్టు) అని బేసి వెరుంబట్టులో వెంటాడలంపెట్టి యింటిలోనికి కల్గి బెంగళూ 6 పట్టులద్దకు యింక యితరవస్తువులను దొంగిలించుకొని పోయెను. "జి డివిజను సబ్ ఇన్స్పెక్టరు సంతానం అయ్యంగారు ఈ కేసును ఎరుంబూరు మేజిస్ట్రేటు గారియొద్దకు దీనుకొని వెళ్లిరి.

తా సట్టు జేసుకొని తాను నిలువదగిన పోలీసు యుద్ధగా ఈ రుద్దకు వస్తువులకు తనయొద్ద బుచ్చేసి తన్ను బుచ్చుకొని వచ్చిరియు ముద్దాచుచున్నెను. తన గదిలోని అలమరలలో నుండి యాదస్తువులను ముద్దాచు దొంగిలించుచుండగా నేను జూచితిని అని ఫిర్యాదు వచ్చినట్లు చెబు. మేజిస్ట్రేటు గారు వారికి 2 సంవత్సరముల కఠినకర్మ విధించి భూమి నుండి వచ్చిన తరువాత 2 సంవత్సరములకు వారి నివాస స్థలమును పోలీసు వారికి వెలియ బరచుచుండ తరించి ఆజ్ఞాపించిరి.

(శాస్త్రముగ్ధుని ఎరుంబూరు గారును స్వామియూర్తి శేషగిరి అయ్యగారును)

తూర్పుమది మునిసిపాలిటీ:— ఒక కంపెనీ గారు చేరు మెరుగరిమిద అతడు దారియానం పేర్లకు బయలుగా వెంకటాచలంపేర్లకు ఆ కంపెనీ తరపు ప్రతినిధియగు మునిసిపాలిటీ టుకు ఒప్పందమున అతనిమీద (1000) రూపాయలకు మాన వస్తుం దావా వెచ్చిరి. క్రిందికోర్టువారు చేరుమేను మంచి అభిప్రాయముతో అట్లు జేసినది దావాను కొట్టివేసిరి.

తర్యతవాతల ప్రాకారము 2-వ అప్పీలు వెట్టుకొని రి. వాకలలో ప్రకటి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారును, గోవిందా చారియగారును, కల్లాభి గారు ముగిసిన చేరుమేను గారు ఆకంపెనీ ప్రతినిధిగా వెంకటాచలంపేర్లకు చేరు దాఖలుజేయు నని చెప్పిపట్టు కంపెనీలో భాగము లెవరిని విచారణజేయు లేదనియు, సందేహము వచ్చినప్పుడు అట్లు విచారణజేయుట చేరుమేనుకు ముఖ్యకార్యకర్తయియు, అతనిని కంపెనీ ప్రతినిధిగా ఒప్పందము టుకు చేరుమేనుకు అధికారముండగా దానిని కొట్టివేయుట అన్యాయముయను వాదించిరి. త్వరలో మి టుండగా జేరవలె అక్రమలేదని గూడ వాదించిరి.

ప్రతివాదుల తరపున జే. యర్. కోటాచారి గారును కె. కె. వి. క్రిష్ణస్వామియ్యగారు, సి. క్రిష్ణమాచారియగారు ను ముగిసిన అతడు ప్రకారము ఒక పానియముల బాపితా జేసిన తరువాత గాని ముగిసిన చేరుమేనుకు అధికారము లేదనియు, ఒకటి చేరుకు కొట్టివేసి ఇంకొకరిని కంపెనీ ప్రతినిధిగా దాఖలుజేయుట అతని అధికారమును మించిపోయె ననియును. అట్లు మార్పును కోరిక అట్టిని కమిషనరులకు నిమ మును జేయుకొనునీ జేరవలెనట్లు విచారణ జేయుటకు ఆదేశము లేకపోయెననియును వాదించిరి

ఒక కంపెనీ తరపున ఒకరికి బయలుగా ఇంకొకరిని ప్రతినిధి నిమియుననిగా బాపితాలో దాఖలుజేయుట మాన్యు కాదనియును అదినియును జేయు నమము ముఖ్యగూడ మాన్యు దాఖలు జేనుకొనవచ్చుననియును విచారణజేయుకొండేది చేరు మేనియొక్క తప్పునియును, పరమేయితగోయ నప్పటికిన్ని సుకమునునకు చోటిచ్చుచున్నదనియును స్వామియూర్తియ తిర్యగించి మాన్యునకు రెం రూపాయలకును కోర్టునెల వులకును మాత్రము చేరుమేనియడ డిక్రియిచ్చిరి.

రాజధాని నుండి విషయపరిశోధక కాల:— ఈ పేరున జరుగు కార్యక్రమ పరిశోధక కాలయొక్కటి బెంగళూలో నున్నది. దీనిని పరిశోధకు బాబయ్యగారు సుకపిదవాజ్యముల గర్భ తాతానొకమహారి విరాళము మూలాధారము దీరివలెనను ఇట్టిలా లాంతరియ అగ్రశతాబ్దమునది నుండి 1913 నుండి దొంగతనముగల తదగ్రహారములను వాకలు జేయుట కొక విచారణ సంఘమును నెప్పగించిరి. ఈ సంఘమువారి వాకలు యొక్క సారాంశము ఇంతవరకును ప్రచురుకాలేదు. దాని ప్రచురణకును కోరుచు గా. శత్రువుల గాని సామ్రాజ్యకావ నకు భాగి నొక ప్రశ్న జేసిరి. "మొన్న మొన్న నొక శ్రాత్రిక శాఖాధికారి (ప్రొఫెసరు) నియమించిరి కాని దానినిలన అంతగా నుభయోగమునును మాను నప్పటికి మాత్రము అచ్చట చదువుకొనుచున్నవారు గల నింకొకంపెయెక్కు సౌకర్యము లొసగునాడ సరసాను ములను జేతురని నమ్ముచున్నాము" అని ముగింపియు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మేల్కొలుపుట.

మే. కో! బిడ్డా!! మే. కో!!!

- 1|| మార్పుదేశముకన్న నెన్నో మునుగులకును బడిన భూములు వేరుకొట్టకంబు గాననే వెలుగుచున్నది ||
- 2|| నిన్ను దాకనునీవును మున్నయట్టి పురాణగాధలు కల్ల గాడదేమానుమీదెస తెల్లవారలను ||
- 3|| పావునలులె వారిబంటులు పది పది సేదీరి కనుగొను అంతె గాదని ఆరిబంటులు అంతుదీ నెను ||
- 4|| ఎన్నెచో నీ పూర్వవర శ్రీరామదేక్క విమానమయెను కన్న తెలుచుచునుపడెను గగనముందును ||
- 5|| వెద్దవెద్ద ఫిరంగులెన్నో పరిపరచి విమానులలో పట్టణంబులమై వైకుంఠ ముల్లులకదా ||
- 6|| మేళుముల నరికట్టిన్న మురుగుల గురితగ జేరువారట కట్టివాడా! యేమియో గతి గట్టువెట్టెదవు ||
- 7|| మానవులలోయట్టినివాక మాన్యునలె బ్రతుకలెగా కేలయ్యారెమరుట తెలివై మాలవాగలిగె ||
- 8|| నీ తెలివితక్కువనుకొనియె నిన్ను జేరగనికయున్నా రన్నలో (పాతాళి) (కాదాల) మునులె ||
- 9|| చుట్టుకకలకుండు దేశము మార్పులెంబునలె వెంకట మాదేశోక నిద్ర గాయెను ముఖముతెనయ్య ||
- 10|| సరసివిద్యల బూర్ణులగుచును చదివెదగగగ నెల్ల వాంఛ బలిమినెనను నిన్నుండికి పంపురాచే ||
- 11|| ఎట్లులె నను విద్యజేప్పగ నెచ్చిపట్టుకు, కొంతమన్నము జేసెనది నెక్కయె వాతకు జేరెప్పయును ||
- 12|| వినుచురా భాగవచ్చుక. మరుము విజ్ఞానసర్వస్వం బన్నకోకనమార్గ, కృష్ణ, దేశమాతలను ||
- 13|| ఎన్నియుండిన నేమిలాభము నున్న గదరా విద్య రికడ చెంటిగుండర శంఖునాదె చెన్నుగల్గెదా ||
- 14|| ఆంధ్రభాషకు వృద్ధిపరచిన ఆంధ్రదేశము బాగునగునని అందుకేయొక ఆంధ్రవాప్తి అనుకలెనెరి ||
- 15|| మొరటనిది గుంటూరుపురమున మొలకయెత్తెను పిదపకొందరు వాడులాడిరి కూడదని యొక భేదభావము ||
- 16|| రాప్తిమే భాగ్యమునుమూలము రాప్తిమే భాష ప్రధానము రాప్తిమే నీయున్నతికి యొక రాతిమెట్టగురా ||
- 17|| బాధిగొక్క గాప్తి గుండిన బాధివిద్యులగృద్ధిపొందుకు. విద్యులగుటె విభరకురునా జేరెరునలెరా ||
- 18|| ఆమెకా (మూల) పునందలి అమితమ భావితకిములము బాధి కొక్క రాప్తియునుకు చేతనే నున్ను ||
- 19|| మూలనాథియు లేలిమగారి మూలబోయె రాప్తిమనము కూకు నొక సభ కాకివాడ కు కోస రాప్తియును ||
- 20|| బాగునగుటకు నీ మూలమున బిచ్చాగినిగిలు యొండిన ఆంధ్రరాప్తి మ కాంధ్రు లీమే డుగురును బిడ్డా ||
- 21|| కుర్రముగల లక్షణములను నే మామమట్టి నీ ముఖమున సాగింపరము బాధి పృథునకు కంపియుంటిరా ||
- 22|| అబంబుల నెల్లగల్గెయు నమగ రాజు వెలుగుచున్నా దాంధ్రుడా నీ రాజభక్తి వాత డలెరెరా ||
- 23|| రాప్తియును నింధ విద్యయు రాజుగురును భకులలేవర తలికన్నకు వాత డెతో దయను ప్రోమరెరా ||
- 24|| తోడికోడు డెల్ల బిడ్డల భాగ్యముల సునోషు. దగ నీయభాగ్య మ గాంచి నొక నీ మల ము యెదక ||
- 25|| నిద్రమేల్కొను మాన్యుత్రుడనిద్ర మేల్కొను మాన్యునీకడ నిద్రమేల్కొని నిలువు నీ కి క నిజము జరుగుచును ||

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటిసు

194 వ సంవత్సరము మదరాసు మ్యూనిసిపలము III వ ఆక్టు 240 వ సెక్షను ప్రకారము ఈ నెల దివి 22 వ తేదీ బుధవారమునుండి జూనిజూని భాను రోడ్డువరకు తిరుచిక్కేడి ప్రాంతాధికారును నమమునున్న నియము మాన్యుకోడన నీటిపారు ద నుగూర్చిన పనులు జరుగుబడుచుగాన నాతేదీ మొదలు మరల తెలుపబడువరకు నార్కోషన్ బుడ్డు నడవగూడదు.

మ్యూనిసిపల ఆఫీసు } జె. సి. మొలొని,
స్పెషలు కలెక్టరుడి పాత్రమెంటు } ప్రసిడెంట్
మదరాసు. }
13-9-15. } మదరాసు కార్పొరేషన్.

విషయముక్తము.

అంధ్రపత్రిక	2
సంపాదకీయము	3
సామాజికము	4
సామంతభూమి	5
ప్రభుత్వము	6
ప్రభుత్వము	7-8
ప్రభుత్వము	9-10
ప్రభుత్వము	11-12-13
ప్రభుత్వము	14
ప్రభుత్వము	15

ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 23-వ తేదీ

గురువారము

ప్రభుత్వము.

నిన్నటి సమయమున అభ్యుదయసూచన యనుశీలక క్రింద మేము వ్రాసిన విషయమును గురించి మన ఇండియా శాసనసభ్యులందఱు జరిగిన చర్చను ప్రభుత్వముగా విమర్శించవలసిన యనవసరమున్నది. నిన్నటి యుపన్యాసములను జరిగిరించితమేని వట్టి ఆయుక తీర్మానము మాత్రమే గమనింపదగినది కాదనియు నింను నెంకో దానినిదను నిమిడి యున్నదనియు స్పష్టముకాకపోదు. కాని మహమ్మదు షాహీగారు ఉపపాదించుటలో నేటిలోకంత్రమున మార్పుపడమరలను విభేదము నశించుచుండుటయు హైందవభూమియొక్కయు నధినివేళములయొక్కయు లాభాలాభములను సామ్రాజ్యమునకు బయటనుండు నితరరాష్ట్రముల లాభాలాభములతో బోల్చి చూచుకొనునప్పుడు ఒకత్వము పెరుగుచుండుటయు సామ్రాజ్యమున కంటికిని పొడిసూపుచుండు నైనికావసరములు ఆలంభ్యము లగుచుండుటయు అధినివేళములును హైందవభూమియు కరస్పరము తీర్పుకొనవలసిన సమస్యలు హెచ్చగుచుండుటయు మున్నగు విషయములను వివరించి సామ్రాజ్యమంతయు నొక్క శరీరమువలెను హైందవభూమి ఇతరభాగములతో సమానముగా నొక ముఖ్యాంగముగా నుండుటయు సూచించిరి. ఇందువలనయు దాదాభాయి, సర్ ఫజులుభాయి వంటివారులు ఇంకను స్వతంత్రతరీతిని తమ వాద్యములను రచించిరి. సామ్రాజ్య సమావేశము నందు హైందవభూమి యితర సామ్రాజ్యభాగములన్నిటివలెనే స్వతంత్రత్వక్రీడా పాలుపుచ్చుకొని తీర్మానముల నొనర్చుటలో భాగస్వామ్యమును పొందుకొనవలసినదే కాని ఆసమావేశము నెదుటికి పోయి తనకక్షము వాదించుకొను పేదస్థితియందు పడరాదని మొదటివారు దృఢముగా తెలియజేసిరి. కరీంభాయిగారి ననుసరించి బోయరు ముస్లిములను తల్లిదేతమునకు సహకారులైనందున సామ్రాజ్య సమావేశమునకు నెంకో ప్రాముఖ్యము కలిగెను హైందవసేవలయుద్ధరంగములోనికి ప్రవేశించుటలో సమానముగా రాసియనందున హైందవభూమికిని ఇప్పుడే సొను దొరకలేదు. కాని మహారాజాసీత్జీ లండనుకు నొక్కసూత్రమును మాత్రమే గీకరించుచున్నాడు. ఎప్పుడు మహారాజాసీత్జీ ధరించుచున్నారో వారికి స్వాతంత్ర్యములుండేయే తీరవలయును. ఈమహాసంగ్రామము మూలమున హైందవభూమి జవాబుదారి ఇరించి తనపుత్రత్వముల రక్తమును ధారపోసి

సామ్రాజ్యరక్షణకార్యమున కన్నియధినివేళములు సమానముగా పోడగుకాలము సమకూరినది. హైందవభూమికి సత్పుడు స్వాతంత్ర్యము లియ్యకున్న మరెయొక యుచితకాల మేమి గలదు? హైందవభూమి సామంతభూమి యందురేమో. సామంతభూమి యనుమాట యిప్పటి రాజకీయ పరిస్థితులనుబట్టి యీదేశమునకు చెల్లుచున్నదే మోకాని ఉత్తమాధికారుల వాక్కులను బట్టియు బ్రిటిషువారి రెప్పుడును జర్మనులవలె వట్టికాగితపు ముక్కలేయని నిరసింపరాని పత్రములను బట్టియు హైందవభూమికి ఆంగ్ల సామ్రాజ్యములోని యన్ని యితర భాగములలోను సర్వసమానత్వ మెన్నచో ప్రసాదించబడి యున్నది అందుచేత సామ్రాజ్య ప్రాతినిధ్యమునను హైందవ భూమికి నితరభూములతో సమానార్హత గలదని కరీంభాయిగారు స్పష్టపరచిరి. కాని సురేంద్రనాథుడు వట్టి అధికారప్రతినిధిమాత్రమే కాక ప్రజాప్రతినిధియే ఆ సామ్రాజ్యసమావేశమున నుండ నర్హుడని యుపపాదించిన బాగుండియుండు నని చెప్పుచు నేటిదేశమున అధికారి వర్గమున చే నవాసు ఇప్పుడు తా నేదో ప్రజలయజమాని యనుకొనుచున్నను సచిరకాలములోనే ప్రజాప్రతినిధినినను తత్కల్పనై నను తా వొసంగవలసినవాడే యై యుండుటనుజేసి పాశీగారి తీర్మాన మంగీకరించిన చాలు నని యుపన్యాసించెను. కాని సిల్లాడుగారు ఇప్పుడే యీవిషయము చర్చించబడరాదనియు హైందవ భూమి యుద్ధానంతరము సంపూర్ణ స్వతంత్రపాలనా స్వాతంత్ర్యమున కెదురు చూచుచున్నదనియు నప్పు డీవిషయము విమర్శింపవచ్చుననియు వాదించిరి. దీనికి మదనమోహనమాశివియాగ్ని రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము సరిపోవుచున్నదని మాయభిప్రాయము స్వపరిపాలనాస్వాతంత్ర్యములకు ప్రత్యామ్నాయముగా నీ క్రొత్తవాక్కు నెవ్వరును కోరుచుండలేదు. రానుండు మహాఫలమున కిది చివరు మాత్రమనియే యుండదును దీని సంగీకరించుచున్నాడు. యుద్ధాంతమున సంధివిషయము లాలోచనకు వచ్చినప్పుడు అధినివేళముల సలహాలను కొందమని బోనరులాగారు ప్రకటించినారు గదా! అప్పుడు హైందవభూమి సలహా యిచ్చుమార్గమేమి? అంగీకరించవలసిన నిర్బంధ మెక్కడ? సాధ్యమగునెడల నప్పటికి ఆసమస్యను తీర్పుటకును హైందవభూమికిని అధినివేళములకును సమానముగా హక్కులుకలవని, స్వల్పమేయైనను, కార్యరూపమున నిప్పుడే చూపి హైందవభూమియెడల తమకు గల యాదార్యమును చూపుటకును హాల్డింజి ప్రభువుగా తీర్మానమును సంగీకరించినారనియు నాంగ్లరాజ్యాంగ నిర్వాహకులు దీనివారించి చెడమని తెలియజేసినారనియు నమ్ముచున్నాము. ఇది యిట్లుండ మన రాజప్రతినిధిగారి యుపన్యాసమున మన యధికారసభ్యుల వాక్యములకుపసృతి వినవచ్చుచుండుట యన్నిటికంటె నెక్కుడుగా మనము గమనింప వలసియున్నదని మాయభిప్రాయము. వారు సామ్రాజ్యసమావేశము యొక్క జనన ప్రవృద్ధిలను గురించి విశ్లీన భాగమంతయును మాచదువరులు మరియొకచోట చదువుకొనగలరు. సామ్రాజ్యసమావేశమంతయు అధినివేళముల యద్యోగవర్గ ప్రతినిధులదే యగుటచేతను ఆయధినివేళముల ముఖ్యమంత్రులతో గూడ ప్రతినిధులుగావచ్చు నితర మంత్రులు ముఖ్యమంత్రయొక్క పద్ధతులను నభిప్రాయములను ననుసరించియే యుండుటచేతను అధికార సభ్యుల కాసమావేశమున నుండుట కవకాశములేదని చెప్పుటవలన హాల్డింజి ప్రభువుగారి హృదయమునుండి నధినివేళములు ఆనధి

కారులకు తావిచ్చు సందర్భములు సమకూరునప్పుడు హైందవభూమికి నట్టి స్వాతంత్ర్యము సమకూరగలదను భావము తొంగివెల్లగిరూచుచుండుట విధిగమగుచున్నది. యుద్ధానంతర పరిస్థితివేళములు సామ్రాజ్యమునకు నొక ప్రత్యేక రాజ్యాంగ పథయే కోరుచున్నవి. అది చూపుదాల్చినేని ఆలోచనగ నీ ప్రస్తుతవిమర్శయందు నుండు హక్కు నునకు కలిగియుండునేని మనకును నుచితముగు ప్రాతినిధ్యము తప్పదనుట సిద్ధము. మరెయొకవిధముగను హాల్డింజి ప్రభువుగారు మనకారవమును పెంచి నారు. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యములో స్వపరిపాలనా యంత్రములగు రాష్ట్రములును సామంతసేవలును కలవుగదా. వానిలో హైందవభూమి స్వపరిపాలనములేని దయ్యను మహాముఖ్యమగురాష్ట్ర మని ప్రత్యేకించి రాష్ట్రభాగముక్రింద నుడివి అధినివేళములవారు హైందవభూమి సామంత భూమియే యనుమాట నెత్తుకుండునట్లు స్పష్టముగా నిర్వచించినారు. హైందవ భూమియొక్క ప్రాముఖ్యమును మరొకచుటలో హాల్డింజి ప్రభువుగారి వలె మన ప్రతినిధులై వరును వర్ణించి యుండలేదు.

"హైందవ భూమియొక్క విస్తీర్ణము, జీవాసాభ్యుభాగ్యము, సంరక్షణక్రీ, దేశభక్తి యనియెల్లయు వాఘామికి రిగిన ప్రాతినిధ్యమును కోరుకారములయు యున్నది. హైందవభూమి కక్కుంత సంబంధముగల సామ్రాజ్య పను న్యలను విమర్శించు నే సమావేశమైనను వాఘామి వాఘాచింతక త్రోసిపుచ్చుట తగదు. సామ్రాజ్య సంరక్షణకార్యములకు వాఘాచింతవచ్చును హైందవ భూమిని చేర్చుకొనకపోయినయెడల సామ్రాజ్యములో ఇంగ్లండు స్కాట్లాండులకు రెండవదియై యుత్తమమై యలరారు నైతిక బలముయొక్క విజయముగాని శ్రద్ధగాని లెక్క జెట్టకపోయినచో కలిగినఫలము కలుగదు. ఆదేశముగా వ్యాపారరీతి నునను హైందవభూమిని లక్ష్యమునీచుక సామ్రాజ్యవ్యాపార పద్ధతులను నిర్ణయించుకొనెట ఆంగ్లభూమియొక్క ముఖ్య తమ విక్రయాంగణములకు తలజెట్టక ప్రకర్షించుటయై పోవును. హైందవ భూమికి సామ్రాజ్యసమావేశము ప్రాతినిధ్యము కలిగియుండునునది హైందవభూమికిని హైందవ వాభిప్రాయమునకు న్యా యముగా చూపవలసిన గౌరవమునకంటె నెంతో హెచ్చగువరమని కాని మహావివేకముగ మార్పు కాని యుటకు నీలుదు. స్వతంత్రపాలనాధినివేళములవారికి నీవిషయమును సరియైన రీతిని తెలియపరచినప్పుడు ఇంకను నెన్నియో హైందవ సమస్యలు త్వరలోనే యుదారతర దృష్టికథమునండి చూడబడవలసి యుండునట్లే దీనికూడ వాచారముగానే చూచు రనియు ఆస్తి, వ్యక్తి మహాముఖ్యమైనట్లు హైందవలకు తామును ఒక్క పతాముక్రింద ప్రపంచపు ట్నిభాగములను తెలసియుండు సామ్రాజ్య వ్యక్తిస్మరణగల భాగస్వామిలను సుబోషమున సంకృప్తి నందుకురదయు నెదురు చూచుచున్నాము."

అను వాక్యములలో నామహోదారుడు హాల్డింజి ప్రభువు తన యుపన్యాసమును ముగించెను. ఈవాక్యములలో హైందవుని యుత్తమాదర్శమిమిడియుండలేదా? ఆంగ్లసామ్రాజ్యమున స్వాతంత్ర్యసమానత్వవిరాజితం బగు జీవనము తనకు సచిరకాలముననే రాగలదను భావము ప్రతిబింబితం బగు చున్నదికాదా? హాల్డింజిప్రభువర్యుడును గూడ తన ప్రతినిధియై తన విముక్తికిగాను ఆంగ్లభూమిని అధినివేళప్రజను ప్రబోధించు చున్నాడ స్మరణము కానరాదా? స్వయంసహాయము లేకున్న నెన్నివరములు పైబడినను పరిణామ పరిపూర్తి కాజాలదని విశ్వసించి, తనదేశమును స్వధర్మ నిర్వహణముచే లోకరాష్ట్రములలో గణ్యతకు కొనిరా ప్రయత్నించు దేశభక్తున కింతకంటెను హృదయపూర్వక సానుభూతిని జూపి ఇంతకంటెను గాఢతరముగు మైత్రిని నెరపి యంతకంటెను నుపయోగకరమగు సాయము నొనర్పగల యుదారప్రభువు కాన్పింపవలెన గలదా? మూతా!

బరోపా మహా సంగ్రామము

ఆంగ్లేష దాయవ్యయపట్టిక: అపూర్వ మహావ్యయము

పన్నులు రెండు రెట్లును దిగుమతీసన్ను లత్యధికముగను హెచ్చించబడుట.

విల్పాస్థితి సందిగ్ధముగనున్నను ఆశావహముగా నుండుట.

ఒకపరాగుక్రూపకను జ్యేష్ఠజలాంతగ్రామి టాక్సేషోతో కొట్టుట.

ఇంగ్లండు

కామన్సు సభ

తేయాకమిది పన్ను సెక్కులక్షణములు.

లండను, సెప్టెంబరు 21:- తేయాకమిది పన్నును వృద్ధి చేయుటకు కామన్సుసభ వారంగీకరించింది.

ఆర్థికవైట్టి ప్రజాకలెట్టుట కొత్తపన్నులు

లండను సెప్టెంబరు 21:- వేటి మధ్యాహ్నమున మాకెన్నా గారు కామన్సుసభలో వార్షికసంఖ్యను బ్రజాకలెట్టిరి. యాధ్యక్షురంభమై తనవారత యిది గొడవది. ఇదివరలో నిట్టి భారములకు గాని యంత గొప్ప భారమునకు గాని సభ్యుల సనమతింపవలసినదని కోరియుండ లేదనియు ఆయనను ఇది

దలి పన్నులకు సభవారంగీకరించినచో జీవజలము అంగీకరింతు రనియు వారు చెప్పిరి. ఈ రెక్కల న ఆదాయము 2720 లక్షలు నుభియ్య 1590 లక్షలు ను గనబడుచున్నది. ఇయ్యది అనుకొనిన నానికంటె 2870 లక్షలెక్కువ. సాలాఖరుకు మొత్తము ఋణము 22000 లక్షలుండును. నా కొదవయును 1900 లక్షలును సైన్యమునకు 7150 లక్షలును మనము ఖర్చుచేయుచున్నాము. 4280 లక్షలు విశేషములవారికిచ్చి యున్నాము. కావున రాబడి పన్నుకు 100 కి 40 వంతున సెక్కువలేసి 130 వంతుల వైగా రాబడియున్న వారందరును పన్ను నీయవలసి యుండునని తీర్మానించవలెను. ఈపన్నును వాయదాలమిద వసూలుచేయునట్లేర్పాటుచేసెదను. అన్నితరగతుల పాపాద్రుతులయినపన్ను మూడుమాసముల కొకమాస వసూలుచేయబడును. ఈమార్పుల వలన నీసాలాఖరుకు సవరణము 112740000 పన్నులు వసూలుగును. సాలాఖరుకునకు 374000000 పన్నులు వసూలుగును. 8 వేలను అంతకువైగాను రాబడియున్న వారలకు మామూలునకంటె హెచ్చుగ విధింపబడిన పన్నును 3 పిరి పెక్కులవరకు హెచ్చించబడును. ఇంచుచే నీయేడు ను 250000000 వచ్చును. ఈ యాధ్యక్షులన వృద్ధియైన లాభములకుగాను అట్టిలాభమును పొందినవరివారికిని ప్రత్యేకముపన్నును విధించును. ఈపన్ను అన్ని విధములగు వ్యాపారములకును విధించబడును. గతసాలా కంటెనీయేడు హెచ్చుగవచ్చిన లాభములో నూటికి 50 వంతున పన్ను నీయవలెను. ఈ పన్నులన నీసాలాఖరుకు 800 లక్షలువచ్చును కాని కారణాంతరములచే నీయే డిందులన 60 లక్షలు మాత్ర మే వచ్చును. పంచదార మిది పన్ను 1 పానుకు 1 పెన్సి వంతున వృద్ధిచేయబడును. ఇంచు నలన ఈసాలాఖరుకు పొట్టి 117000000 లు వచ్చును. తేయాకు, పొగాకు, కాఫీ, టెబోరీ వీనియొక నూటికి 50 వంతున పన్ను వృద్ధిచేయబడును. వీరను సారాయములు వీరివై పన్ను లెక్కువచేయబడును. మోటారులకు దుపయోగింపబడు సారాయముమిద గాలను 1 కి 3 పెక్కులవృద్ధి చేయబడును. లై సెన్సు నొందిన మందులమిద పన్ను రెట్టింపుచేయబడును. మోటారుబుద్ధు, గడియారములు, సంకిత వాయిద్యములు మొదలగు విశేషములకుండి వచ్చునపువులమిద నూటికి 3 పిన్స వంతున పన్ను చేయబడును. తపాలా కాఖరుకు 1 పెన్సి విల్లీ తీసివేయబడును. బంగీలకును పత్రికలకు బోవు రెంటి వార్తలకు రేటు హెచ్చింపబడును.

భారతదేశాని! ఇప్పుడేకైన నీపుత్రులు, బాగుగా మేల్కొనునట్లు వరం బొసగుము. తే నుంకరుడగు ప్రభువునిదర్శనంబును గొని నిరంతర మీ హైందవభామినీ ఘనసురం దిడి పాటుపడుటకు వారికి బలంబొసంగి దీవించివంపుము. బ్రిటిషుసామ్రాజ్య విజయమును హైందవవిజయమును నేక కాలమున నెదగుసూరుకట్టు వా రెల్లరును పాటుపడి యశస్సు గాంతరు గాక!

ఈసాలాఖరుకు 3000 లక్షలు వచ్చులవలన వచ్చును. 1916-17 సం. కకు 3870 లక్షలు వచ్చును. యాధ్యక్షులు మూసంత లామెను. పన్నులు రెండింత లామెను. యాధ్యక్షులకును జరిగినయెడల సంకటితో వాగుటకు వీలుండదు. మన ప్రజలభారము:ం దెడలిభాగమును వారు భరించుట కిష్టలే యందుటయే మనకు బలకరము.

కోకోవిదాన పన్నును 100 కి 50 వంతున హెచ్చించితిమి.

సభవారు సంతృప్తింతుట.

తరువాత కామన్సుసభలోజరిగిన చర్చ సనసందియి యేర్పాటులు జాతీయముయొక్క మేలునకై దీర్ఘాలోచనవై చేయబడినవని సభవారు సంతృప్తిచిందుట చేయవచ్చుది.

అన్నితరములవారుసంతృప్తిలగుట.

మెకెన్నా గారు ఆదాయవ్యయపత్రమున సభ్యులు ప్రీతి పూర్వకముగ నామోదించిరి. పన్నులవేయు నూతనకద్దతి తమకు తృప్తికరముగ నున్నట్లును, తమవై మోపబడు పన్నుల భారమును మోయుటకు సిద్ధముగ నున్నట్లును సభ్యులందరు కనుపట్టిరి. అన్నితరగతులవై పన్నుల భారము క్రమముగ పంచబడినది ప్రజలకు తెల్లవయ్యెను. ఆదాయవ్యయపట్టికలోని రహస్యముల బోధింప మెకెన్నా గారు రెండుగంటల కాల ముపయోగించిరి. ఈ ఆదాయవ్యయపత్రము భీతినిగొలుపుననియు, ఇదివరకెన్నిదీప్తి పత్రము ప్రపంచచరిత్రయం దగడదనియు వారుచెప్పిరి. కేవలము అనిర్బంధవ్యాపారము కావలెననువారిని గాని కాశ్రియమగు సంస్కరణ మనసరమని కోరువారినిగానీ తమ తృప్తికొందింపజాలనని మెకెన్నా గారు చెప్పిన వాక్యమును యథార్థములు కాలేదు ఏలన హెచ్చు ఆదాయము కలవాడికి పన్నులను హెచ్చించినందులకు అతి నాయులను భోగపరామితికను పురికొల్పినట్టి దిగుమతి వస్తువులవై పన్నులకు హెచ్చించినందులకు సంయోగవాయును గూడ సంతసించిరి. రాజ్యాంగసభవారందరు హర్షించుటకు ఆదాయముల సభ్యులచేయుటలు మెకెన్నా గారును చేయగలిగిరి జాతీయ ఆదాయమునకు అధికమగు వ్యత్యస్తము గలిగిన పన్నులభారమును జాతీయులు స్వచ్ఛందముగ భరింప నున్నట్లులే యుండిరి. ఆయనను, మన ఆర్థికాధారములకు లోటు రాదని మెకెన్నా గారు చెప్పిరి.

కామన్సు ఆమోదించుట.

ఆదాయవ్యయ పట్టికలోని తీర్మానములను సభవారు ఆమోదించిరి.

నైక విశింతువుల కుపశేతనములు.

ఇండియా నైకుల విశింతువులకును బిడ్డలకును కుపశేతనము లియ్యటలన ఖర్చయ్యెడి సొమ్మును బ్రిటిషువారే భరింతురు. ఆర్టిక్ ఛాంబర్లకు గారు సర్. జె. డి. రీసు గారికియుచెప్పిరి.

స్వైక్ హెడిక్.

సర్. జె. డి. రీసు గారు మరల బ్రష్టింపగా స్వైక్ హెడిక్ గారొకను గౌరవార్థము వీ. వి. జె. బిరుదమునొసగబడిన వారి పట్టిలోనుండిన ఛాంబర్లకు గారు చెప్పిరి.

నావికాబహుళములు.

కర్నూలు, యెల్లు గారు ప్రష్టింపఛాంబర్లకు గార్లు జనాబునిచ్చిరి. 1909 సం.ము మొదలు 1914 వరకును పెన్సి యాసింధుకాఖరా యాధ్యక్షులకు నడిపినవారిలో తరకములనొంద తగియున్న వారలకేర్ల నింకకు ఇండియా దొరతనమువారు తెలుపలేదు. వీరు తరకము నొందనగినవారా కావా అని నానా సంఘమువారు విశ్చయింతురు.

సర్ హెచ్. యఫ్. డోహర్ట్జ్.

సర్. హెచ్. యఫ్. డోహర్ట్జ్ గారు రివిరలో పూర్వీకలోని యత్రు కర్నూ గారమున కధ్యక్షులుగ నుండి, వారియుద్ధోగమునకు రాజీనామానిచ్చిరి. ఇటీవల వీరు మంతుకుండు సామాను సరఫరా మంత్రికాటమున ముఖ్యులులని లో బ్రజేతంతురు. వీరి స్థానే వారు ఈప్రకార ఇరువదా మిద ఫిఫ్ ఇంజనీరుగానున్న విక్ సెంటు రావెక్ గారు నియోగింపబడిరి.

వీనాలో ఆంగ్లేయవర్తకము.

లండను సెప్టెంబరు 22:- సింగ్ లొకద్ద వీనావారి కస్తమువావును తిరుగ తేరువబడినదా? ఆసలమున జనాన వారు ప్రజాకలెట్టిన ప్యాసుసోట్లకద్దతి ఆంగ్లేయవర్తకం నీతి గతులగూర్చి సాక్ష్యము కోరుచున్నదా? అందులన కర్తక సంబంధముల నేవని మార్పులు కలిగినవా? అని కింగుగారు పార్లమెంటు ప్రజలకథలో సర్ ఎడ్వర్డు గ్రే గారిని ప్రశ్నించిరి సెప్టెంబరు 1-6 తేదీని కస్తమువావును తేరువబడుచున్నదని సెకింగులోనున్న బ్రిటిషుమంత్రి తెలియజేయుటకున్న కుభోగిట్టా తెలియలేదు.

వీనాలో బ్రిటిషువారివర్తకమున కంతరాయములు కలిగించు వాగ్దానములు మున్నగునవి ఇతర ప్రభుత్వములకు చేసి యుండలేదు. వీనాలో స్వయశేషులవారికిని ప్రజాకలెట్టినవలె ననుటయే తమ అభిప్రాయమని ఇంగ్లాండు దొరతనమువారు తెలిపిరి. అని మేకెన్నా గారికి ప్రశ్నయేతు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రే గారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

ఒక గినిలో నిప్పులుకొని పేలుట.

న్యూయోర్క్ కద్ద కొకగలో నిప్పులుకొని పేతను. ఆసయమునందు 250 ఫురది యడుగుననుండి. 200 మంది గురక్షితముగ నున్నారు. వదియందిగరములు దొరకెనవి.

గనులు పేలుట.

లండను సెప్టెంబరు 22:- న్యూః ఏట్యులో గనలు పేలుటలన 14 గురు చనిపోయిరి.

పార్లమెంటు ప్రజలసభ.

లండను సెప్టెంబరు 22:- నేను అధినేతలవారిలో యాధ్యవిషయములగున్న నిరంతర ముత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపుచునే యున్నాను. సర్ రాబర్టు బోస్చు గారివలెనే తక్కిన అధినేతలవారు మంత్రియగుడ ఆంగ్లేయదేశమునకు రాగలిగినచో వారికి మనః పూర్వకముగ స్వాగత మొసంగతి మొసంగిచచ్చించుటకు సందియములేదని బోస్చు లాగాను చెప్పిరి.

ప్రాము

ప్రొచివారు ముందునకు బోవుట.

పారిసు సెప్టెంబరు 21:- ముఖ్యముగా ఆంగ్లాగు ప్రాంతమునం దిరువాగులవారు నొకరినొకరు నొకరు బలబోధింముగ ఫిరంగుల బ్రయోగింపుకొనుచున్నారు. ఫ్రెంచి ఫిరంగులు దిట్టముగ పనిచేసిరి. నేనామఖమునంద నేక ప్రజాకలెట్టినవలె బయలుతేరను. ఎయిసీమార్చి కాలువయొక్క నావలియొద్దను జేరితిమి. శక్తిక్రువులు ప్రతీకారముల చేయబయల్పించిరి కాని వెతుకబోబోలసినవ్వారయిరి. వాస్తవంబు కరగోళయద్ద మొసర్చి ముఖ్యముగా వాస్తవంబు క్వెల్లరాఫ్ కద్ద ప్రెంచివారు ముందునబోయిరి.

జర్మనీవారు వెనుకకు బోవుట.

ఆంస్తర్లాం సెప్టెంబరు 21:- నేను టెర్లెయలో ప్రకటింపబడిన ప్రకటనమునందు పశ్చిమ రంగమును గూర్చి యెన్నడు ప్రకటింపబట్టు ప్రకటింపిరి. ఆ రాసుప్రాంతములందును ఫ్రెంచివారి ఫిరంగులు నిరంతరము తీరముగ బ్రయోగింపబడినవి రీయున కాగ్నెయమానన్న మార్చివియు కాబురయొక్క లాతును ఫ్రెంచి ఫిరంగులు ధ్వంసము చేయుటచే రాత్రియందు మన మావోటును విడుదలవలసి కచ్చెను.

ఫిరంగియుద్ధములు.

లండను సెప్టెంబరు 21:- ఫిట్టెమార్చి సర్ జాక్ ఫ్రెంచిగారిట్టు వెలుపుచున్నారు. గత రెండుదినములందు జర్మనీవారు తమ ఫిరంగుల బ్రయోగించుటకు మానలేదు. మనము ఫిరంగులను బ్రయోగించితిమి. నిన్నటికైనమున మనము ఫిరంగుల బ్రయోగించుటచే చూపురొత్తవీర మంబుకొని కొప్ప ధ్వనితో మంట పుట్టెను. ఆదివారము వాస్తవమందుగనలయుద్ధమును వైమానిక యుద్ధమును జరిగెను. జర్మనీవారి విమానములు రెండు తగులబడుచు క్రిందికి దిగవలసి కచ్చెను.

వరానువారి ప్రకటనము.

లండను, సెప్టెంబరు 22:- పారిసు-ఆర్ట్రాయిలోను కోయి ఓయిసీల క్షీయధ్యుప్రదేశమునందును ఛాం సెన్లోను ఆర్టోనునందును ఎప్పటికలె తీరముగ ఫిరంగియుద్ధములు జరిగెను. తేవరు లోరెనలందును ఫిరంగియుద్ధములు జరిగెను.

తై ను గాయని వదలికి వదిలవలయు నన్నది - నన్న వన
నవ్వారును పరుల క్రమము తై ను గాయని గారి వలన బలము
భి రకుచున్నది. వీరి కిరువారు నెవరిని నెవరొకరిన కలగించు
విషయమును చూచుచును "ఇంతియో మాకు" అని కాంక్షింప
వలెనని యొక టిట్టు గ్రా ముల నున్నది. "కన్నతల్లివల్ల" తై నా
రనియు లిఖించి తై నా గాయనియు జూచుచున్నది. తై నా తై ను
గాయని వదలికి తగినవారు ఆ తై నలగా నుండవలెనని చూచుచున్న
శకుని అనాదంబరపురాధ్యక్షులు నిన్ను పిలిచి నున్నాడు
త్రాఫర్లు పురుషుల తల్లిని కిది చిదవ్యయము ఇదియే దీనిగా
యూను ప్రభువును ఎన్నివన్నుల వస్తువులనుగా నక్షయమునకు
వారలె. ఈయనకునున్నది గాక కనుకగా తై నా దింప నుండును
విషయమును లోకానికి నుండును ఈ నున్నది ప్రభువు
లును చక్కని క్రమములు విధిచేయుచును "ఈ నాడుగాన
మాటలను విచరించుచు నున్నాడని గాన వ్యక్తముగాను గ్రా
యించుచున్నది "తై నా గాయని వదలియున్నది. తై నా వదిలించు
నిష్ఠించుచును వారి భాగ్యముల నున్నదియును నుండును
గాని యొక ముఖ్యముగా గాన చేయుచు నుండును వీరి వదలుచు
నిష్ఠానానుండు దద్దానాని పూజకములందును విషయములకు
ప్రశ్నినీ గారి కమ్యుటెన్సీ నిడుములు నన్ను కన్నతల్లి వదలి
భాంధీనీ ప్రభువులకులయునునును విద్యార్థులకును కన్నతల్లి
సోకల్యము పెంచుచు మాటలంపు. కన్నతల్లి గాయని వదలి
ప్రశ్నినీయు, కన్నతల్లి దక్షిణ ప్రభువునీయు నుండును
మునుగ జేపురయ్యును.

కాకినాడ కోటిపల్లి రైల్వే

(దగ్గరాల సూర్యప్రకాశరావు గారు.)

ఈ జిల్లా వెల్లడి తాలూకాలలో రైల్వే కేసులు కనూలు చేయుటకు క్రిందటి సంవత్సరము నవంబరు నెలలో తమచేత చేయబడిన తీర్మానమున, వివిధ వానపాదముగా కడచిన జూను నెల నభిలాషి దీక్షిస్తు బోధువారు ఖాసుపరచిరి. ఈ పని యారంభమునందు రైల్వే కేసులు కనూలు చేయబడిన సమ్యంతిరురావని కొరత నమ వారు బోధు వారి సదుపాదముగా వారి నానికి సమ్యంతిరుచు (క్రిందటి నెలలో తీర్చిదిద్దిరి. కావున నీయేటనుండియు వెల్లడి తాలూకాలలోని రైలుకులు మాత్రము రైల్వే కేసులు నడచును నిచ్చుకడలని యుండెను.

నేయబోవు రైల్వేలైన కాకినాడనుండి వెనుగువారు, గొల్లపాలెము, జగన్నాధగిరి ప్రాంతము మీదుగా కోటిపల్లి వరకును, నకును జగన్నాధగిరినుండి రామచంద్రపురము వరకు పూడి మీదగ వీడివరకును పోగలదు. కాకినాడ దక్షిణ దిక్కు మొదలు జగన్నాధగిరివరకు రోడ్డున కిరుక్కల జన సంఖ్యను పట్టి భాగ్యవంతులగున గ్రామములచేపు నకును ప్రతేకము నీటియందువుల పల్లపుజ్జిభూమి, లేక ఇసుక బయలున చేయబడినది. వీరిని బట్టి కాకినాడ జగన్నాధగిరి ప్రేమనల నకును నవాదగిరి నరకులుగా యెక్కువగా నుండుట సంభవించును. జగన్నాధగిరినుండి కోటిపల్లివరకు వారందరూ, హెచ్చునుండగలవు. వెనుగువారు నం తె న మొదలుకొని రామచంద్రపురమువరకు నొక క్రొత్త రస్తా యేర్పడి వాడుక లో నున్నది. ఆ ప్రతేకమునందంతయు దెల్లపాగుబడి విస్తరించియున్నది. కరవ, వేములవాడ, వేళింకి, ఓమూరు, నర్సాపురపుటేట, చోడవర మాకోడ్లుపై నున్న మధ్యగ్రామములు అవియును వారి సమీపగ్రామములు నమకూలబడియుం నున్నవి. రవాదగిరి కాలువలు వాననంటి తేవు, వెనుగువారు జగన్నాధగిరి గ్రామముల నడుమకంటె నీరస్తాపై నెగురుతికి సరకు తెక్కుగ దొరకగలవు. ఇదిగాక కాకినాడనుండి జగన్నాధగిరి మీదుగా రామచంద్రపురమువరకు 14 మైళ్ళదూరము కేళింగిమీదుగా దూరము 15 మైళ్ళు, దిక్కు నోటునుండి రామచంద్రపురమువరకు బోవురోడ్డు కరవకోడ్లును నరసాపురపు పేటవరకు కలియున్నది. జగన్నాధగిరినుండి వీడివరకును నేయబడిన ప్రాంతికోడ్లు కోరంగి - కాకినాడ, మండపేట - కాకినాడ కాల్యల నడుమనుండి పోగలదు. ఆ ప్రతేకమున గ్రామకోడ్లు కొంతవరకు నేయబడి యున్నవి. ఇంకను నేయబోవు యున్నాయి. ఈ క్రొత్త రైలులును, కాకినాడనుండి రామచంద్రపురము మీదుగా వీడివరకును నేని రామచంద్రపురము నుండి దాక్షిణ్యము మీదుగా కోటిపల్లివరకును ప్రాంతిని నిర్మించినయెడల దీక్షిస్తు బోధువారు, వాధారముగా నొప్పు నివారణాని ప్రతేకమున కన్న నెక్కువ ప్రతేకమునుండి ప్రయాణికులును, ఎగువతి సుకులును వచ్చి ఎక్కువ లాభముండుట, శీఘ్రము, మొదట నీటిలోని రైలులైన నిర్మింప దలచివు డట్టి కలెక్షన్లు పైజును కాకినాడ సామర్థ్యోట కాల్యల నకు మునుండి దెల్లపాగుగ నరిగా కాకినాడ నచ్చుటులయోచన చేసెను. రైలులైపునందు దానిని నిరాకరించి కొండలమొబడి సామర్థ్యోటవకు రిప్పించి కాకినాడకు బ్రాంతిని విచ్చి వ్యవహారమును పాడుచేసిరి. దానిని సరించి కాకినాడను మెట్లు రైలుమీద నుండుటచేసిన ప్రయత్నములన్నియు నిష్ఫలముగా జనుచున్నవి. ప్రస్తుతపు రైల్వే కాకినాడనుండి రామచంద్ర పురముమీదుగా ద్వారపూడి లేక కడియమవరకు కలియుట యుండుము. అట్లుగాక నకును నెచ్చుటనో వీడిగ్రామమువరకు వాగిపోవుట యసంభవమును విశదమునై యున్నది. కాకినాడ కర్ణకులలాభముకొరకు నేడినలో నావీవేయుటకు నూపునదిరిది కొందరు చెప్పిరి. కాకినాడ కర్ణకుల లాభముకన్న నకును దారిపాడవునన్న కర్ణకుల ప్రేమమునాడ నాలోచించుట వ్యాసు వ్యవహార లక్షణము బోధింపక రామచంద్రపురమునుండి బ్రాంతిలైన నేయుటవలన కుంట్రిలు దెల్లపాదు కాకినాడ బ్రతిసారియు రానక్కరలే యుండు ద్వారపూడిమీదుగా రాకపోకలకును మెయిలుటపాలు అనుభూతునకు శీఘ్రముగా బోవుటకును సాధనమగును. దిక్కునోటుపొంగియుండుండి దెల్లపాదు రామకాగ్రామములలోని సరకులకునాద దాక్షిణ్యము మొదలగు వో సంకలకు విరివిగవచ్చుటకును పోల్చాము గలగును.

ప్రస్తుతము జిల్లాలోనున్న రైలులై కర్ణగాడిగలది. బోధువారు నేయబడినది ఆ 2, అం 8 నెడల్యుకల్లియుండు ను. అది కాకినాడ టవును ప్రేమమునుండి బయలుదేరును. కావున బళ్ళోరాయింపు తప్పనివరియగును. జిల్లాలో నొకవరి మాజుముగల రైల్వే అదివరకే నిర్మింపబడియుండగ దానికి భిన్న మైన వేవల్యుకో నేవొకరైలులైన నిర్మించుటవలన కార్య మనుకూలపడదని యిక్కడందరు నభిప్రాయములనున్నాయి. రైలులై బోధువారిని బాధించుచున్న విషయమిదియే. దెల్ల గాడిగల రైలులైనిర్మాణమునకు వ్యయ మెక్కువ యొన, దాని లాభభియోజనము లనుభవమునల తెలియదగింది. తె నానినుండి కేవలవరకు గుంటూరుజిల్లా బోధువారు నేయించు చున్న రైలులై చెన్నపట్టణపు యనవదారిలో గలియుటకు నమాన వేవల్యుగల గాడినే యనలందించిరి. నిడదవోలునుండి నర్సాపురమువరకును నేయబోవు రైలులై దెల్ల గాడి (బ్రామ గడి) మీదను నేయుటకే బందరుజిల్లా బోధువారు క్రిందటి నెలలో తీర్మానించిరి కారణములు స్పష్టము. అట్టి కారణములు కాకినాడ కోటిపల్లిరైలులైన మాడ తప్పక క్రిందియని మా గోదావరి దీక్షిస్తు బోధు వారు హింతునగాక నుని నమ్ముచున్నాము. దెవనాడనుండి బందరు వరకును కృష్ణాదీక్షిస్తు బోధువారు నమ్మగాడిగల రైలులైన నేయించి లాభము పొందుచున్నారన కొందరు చెప్పుదురు. దెవనాడవరకు గలియు మాజురైలులై యా ముగ్గురపు రైలులై నామరైలులై బ్రాదేవరైలులైయుండున మెడ నన్ను గోవిందునలెన్ను మీటగడి (న్నగాడి) రైలులై నా జిల్లాలోని రామచంద్రపురము పట్టు సంభవించెనో తెలియ దయ్యె.

ఈ నడుమ నొకరు హింయాపత్రికకు వ్రాసిన దానిని తట్టి చూడగ, వొంతరి ప్పని విషయము చర్చకు వచ్చినప్పుడు బోధువారి యభిప్రాయమును తెప్పనియక వారి కిరుకులు చెప్పిన చొప్పున నడుమకొందరివారి నాజ్ఞాపించినటుల కనపడుచున్నది. బోధు మీటింగు కేళింప మిగతాకాలములందు నర్వతంత్ర స్వతంత్రులైన బోధు మెంబరు లవ్యధా గానించుట యసంభవము. దెవనాడ వరకుదెట్లువు రైల్వేను నన్న గాడిపయ నిర్మించుట గొప్ప పొరబాటుని యిప్పుడంద రంగీకరించుచున్నారు అట్టి పొరబాటు గోదావరి దెల్ల రైలులైలో సామ్యు తక్కువ యని యాలోచించి జరుగనియ్యవలెనుగాక. ఈ రైలులై నెడల్యుగ నేనియెడల నాలవ్యము, ఇచ్చింది, వృధావ్యయము, వస్తువ్యయము, తగ్గిపోయి వర్తకులకు రవాదగిరివరకును సా భ్యము చేయగలదు. నై సూచించిన రీతిని కరవకోడ్లు క్రొక్కనుండి రైలులను నిర్మించినయెడల నిదివరకు తయారు కాబడిన రిపోటుకాలో నాగలదని మదింపుచేయుటైన లాభము కచ్చుటయే గాక, ఎక్కువ జన సంఖ్యగల ప్రతేకపుర నా దారి జనము వలన గూడ రాబడి పొచ్చునని నా నమ్మకము. జిల్లావ్యవహారాధికము గల ప్రాజ్ఞులు దీనినిసూచి తమ యభిప్రాయములను పత్రికా ముఖమున దెలుప బార్ధియును. బ్రామగడి లాభము, మీటరు గేజిలాభము యను విషయమును గూర్చి అన్ని తాలూకాల ప్రిజలు తమయభిప్రాయము దెలుపుట ముఖ్యము. ఈ నెల 3 వ తేదీని జరిగిన మీటింగులో కాకినాడ మ్యునిసిపలు కవులు నా రైల్వే దెల్ల గాడిమీద నిర్మించుట యేకపక్షమునయు నేలంగిమీదుగా నేనియెడల వర్తకులకు సులభము మెక్కుడుగా నుండుననియు దీక్షిస్తు బోధువారికి తెలుపుట తీర్మానించిరి. జిల్లాలో విషయమున సమానభాగ్య లయిన కాకినాడ దెల్లపురము తాలూకాబోధులవాడు మాడ తమయభిప్రాయమును దీక్షిస్తుబోధు వారికి తెలియజేయుట వ్యాసు యని నే వలయుచున్నాను.

శ్రీ పితాపురము రాజాగారి దానము.

ఈ నెల 18 వ తేది కృష్ణపత్రికలో శ్రీ రాజావారి దానము ప్రకటించబడినది. కను తరిసిందిరి. కాని యొక గొప్ప సంకేతము పట్టుకొని పోవుచున్నది. శ్రీ రాజావారు ఆంధ్రకేశాభివృద్ధికి పాటుపడుచున్న వారు. బందరులో స్థాపించిన యాంధ్రజాతీయ కళాశాల యాంధ్రుల ప్రాభివృద్ధికి బీజంబనదగును. అట్టితేరి శ్రీ రాజావారు తమ సహాయము చేయుచుండరా? కృష్ణపత్రిక ప్రకటన గానరాదే. పత్రికాధిపతులు పొరబడిరేమా యను సంకేతముతో శ్రీ జాతీయ కళాశాలవారు ప్రతి సంవత్సరము ప్రచురించుచున్న చందా పట్టికను జూచిరి. అందుకు వారి నామము గానరాదు. శ్రీ రాజావారు తమ నామమును తాము ఇచ్చినసహాయము లోకు

లకు తెలియవరచుండు అంశిక కళాశాలవారిని కోరిరా? ఇన్ని దానములు ప్రకటింపబడినప్పుడు ఆదానము బైటికిరాదా? గత రుద్దు, హోద్యజ్జీయ, సహకరణ్యుల, కృష్ణస్వామయ్యల కంకరనాయుడుగారు, ఆదివెంటు సహజని మొదలగు శ్రీ రత్నంబులును, గొప్పవారు, పత్రికాధిపతులు నేకాభిప్రాయము ఏ? గ్రీకులుగా దీని జయమునకు ప్రార్థన నుండుచుండిరి ఆంధ్రకేశమున కలంకారముగనున్న యాంధ్రజాతీయ కళాశాల యాంధ్రభాషాదారి పేరుగాంచిన శ్రీ రాజావారి దక్షిణాని కింకను బోవండుట కడు విచారకరము. శ్రీ రాజావారు తాము స్వయముగ కళాశాలకు దర్శించి వారి కార్యసంగ్రహమును విమలముగ గ్రహించిన వారికి ఆనాధకరణాయమునం దెట్టి బాధ్యతగలవో యీ కళాశాలకుండునాద యిట్టి బాధ్యత కలుగగలదు. నా రాంధ్రులై యుండి, యాంధ్రకేశాభివృద్ధి కోరుచుండినవారై యుండి యిట్టి కళాశాలను దూరదృష్టితో నాచుటకు కారణంబయితలంబిరి. సకలవిద్యావినోదుండున, సరసవాన రత్నకంకముండల సూర్యులై ఆంధ్ర కేశాభివృద్ధికి పొరబడుగానంద ఈ కళాశాలకు కొరతయేమి యని మేము కొందఱు యా కళాశాలనుంటిమి. ఈ యా కళాశాలకు బాధ్యత యెప్పుడు దీర్చినో తెలియ వచ్చును. ఈ నవవార శ్రీ జాతీయ కళాశాలకు ఇచ్చినదానం చేజి యాంధ్రులై పత్రికాధిపతులు ప్రకటింప ప్రార్థియు. ఆంధ్రపత్రికలో దాత నామము తెలియుట దుర్లభంబు. ఒక దాత 20000 పానులిచ్చినటుల యొక రాతిమీద గలదట. కాని నామము లేరట. అట్టి దానము దానము, అవిష్కరముననే శ్రీ రాజావారు కళాశాలకు దానము చేసిరా? ఈ సంకేతమును ఆంధ్రులు దీర్చుచునగాక! ఒకతే శ్రీ రాజావారు ఈ కళాశాల విషయమై పొరబడిన ఇక ముందైనను తమ నిష్కలంక హృదయముతోను నిర్మలమైన భావముతోను మాతృకేశాభివృద్ధికి నెలకొల్పబడిన యీ కళాశాలను వృద్ధిలోనికి దెల్పునగాక యని శ్రేయము ప్రార్థించుచుంటిరి అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

కమెంతు లివగు నాటు:—మొదట కురిశిక్తి రాజుడో నా మొదరించిన నేరమునై 4 రు మన్ తెగవారిపై మాండలె అడివనలు నెవచ్చు జడ్జిగారి కోర్టులో కేసు చేయబడెను. ఈ కేసు 14 వ ఆగస్టు తేదీని విచారింపబడెను. ముద్దయల కందర కు మరణదండ విధింపబడెను. తమకు మంత్ర శక్తి కలదని ముద్దయలు చెప్పుకొనెను కేసులోని మతగురువునకు తమ ప్రభావమును తెలుపు నుద్దేశముతో ధావ్యమును వచ్చుగ గ్రామము దీక్షాపూరిత కమిషనరును చంపిన వారికి బహుమాన మిత్తుమని గూడ ముద్దయలు చెప్పిరి. ముద్దయలచే నడుపబడిన కేసు నులకును, కేసుని నిపాయులకును కవాంగురద్ద యుద్ధము కూడ జరిగెను. దేశము నిపాయులలో 4 కి గాయములు తగిలెను. “మంయన కుపకరించు మూలికల కొరకై మేము సంచారము చేయుచుంటిమి. ఆ సమయమున కేసుల తిరుగుబాటు సంభవించెను. కేసులకు నేరములకు నాము అన్యబదకుంటై మాకు మంత్రశక్తి కలదని వారలతో చెప్పితిమి. మంత్ర శక్తియును నమ్మకము కల వారగుటచే, ఆ కేసుని పరీక్షించుటకై కేసును తిరుగుబాటుచేయ ప్రోత్సహించిరి. కవాంగురద్ద యుద్ధము జరిగెను అప్పుడు ఇరవైర చనిపోయిరి. యావిజయముల ముద్దయలచెప్పుకొనిరి. వారి పోల్చి త్యాగపరచియు భారిసహాయ మొనర్చుము కేసులతిరుగుబాటుచేయుటయుద్దయము చేసిననుటకు సంకేతము లేదని జడ్జిగారు తమతీర్పుని వ్రాసిరి ముద్దయలందరు ఆపురబర్మా నాడిము కమిషనరుగారికి అమ్మి చేసికొనిరి అమ్మి నిరాకరింపబడెను. తెప్పి నెంటు గవర్నరుగారికి తిరగ అమ్మిచేయగ వారు మరణ దండనల ఖాయపరిచిరిగాని ముద్దయల ఆ ప్పిని దొరకనమువారికి చేర్చవలెనను విషయమును మాత్రము రద్దుపరచిరి.

క్రీడావార్తలు:—ఎన్. వి. ఏ. పి. టెన్నిస్ టూర్ మెంటు జుట యెట్టిల ఆట:—నిన్న 22 వ తేది బుధవారము సాయంకాలము డిసిల్వాహర్టీ, రామావధి తిరువంగురు కృష్ణమూర్తిలో ఆడిన ఆటలో రామావధి అత్యుంగురు కృష్ణమూర్తి నులభముగా గెలిచిరి. (6-2, 6-3) ఈ 2 వ మై ఆస్పాపు, నవాన్ ఖాన్, నారాయణస్వామి యతిరాజులతో ఆడిన మ్యాచో ఆస్పాపు, నవాన్ ఖాన్ గెలిచిరి. (6-3, 6-2) నేడు 23 వ తేది సాయంకాలము నెమి ఫైనల్యును, కనివారము 25 వ తేది ఫైనల్యు ఆడబడును.

THE GREAT WAR.

British Budget : Unprecedented Expenditure.

TAXES DOUBLED: IMPORT DUTIES HIGHLY RAISED.

Vilna Position Critical Yet Hopeful.

GERMAN SUBMARINE TORPEDOES FRENCH CRUISER.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

THE WAR BUDGET.

Mr. McKenna Introduces new Taxation.

Enormous Cost of the War.

LONDON, September 21.

In the House of Commons this afternoon Mr. McKenna introduced the Second War Budget of the financial year. He said he must ask the House to sanction great and unprecedented burdens, and he was confident if the House assented to the taxes, the country would follow suit.

The figures for the financial year as now revised were revenue 272 millions sterling and expenditure 1,590 millions. The increase over the estimate of 257 millions. The dead weight of debt at the close of the financial year would be 2,200 millions. We had to contemplate a navy costing 190 millions and an army costing 715 millions, while external advances amounted to 423 millions.

Income-Tax Raised.

He proposed to increase the income-tax by forty per cent, and the exemption limit would be reduced to £130. He proposed to make arrangements for the payment of the tax by instalments. The assessment and collection for employees of all descriptions would be quarterly.

These changes would produce during the present year a revenue of £11,274,000 and for the full year £37,400,000. The super-tax would be increased upon incomes of eight thousand and upwards to three shillings and six pence and this would produce £2,150,000 this year.

A special tax on profits which had increased during the war would be extended to all trades and agencies. Fifty per cent of the profits above those of last year would be taxed. This would yield thirty millions in a full year, but owing to various causes it would only produce six millions this year.

Sugar, Tea and Coffee Duties Increased.

Mr. McKenna said the duty on sugar would be increased by half penny per pound and this would produce £11,700,000 in a full year. The duties on tea, tobacco, coffee and chicory would be increased by fifty percent. Beer and spirits would not be touched. The duty on motor spirit would be increased by three pence per gallon and that on patent medicines would be doubled.

Import Duties on Luxuries.

Imported luxuries like motor cars, films, clocks, watches, and musical instruments would pay an ad valorem duty of thirty-three and one-third per cent.

The half penny postage would be abolished, while parcel post and press telegrams would be charged more.

The Estimated Revenue.

Mr. McKenna estimated the revenue for the year at 305 millions and that for 1916-17 at 387 millions. "We had trebled our war debt and doubled our taxes. If the war continued these proposals would not be our last word. Our great resource was the willingness of the people to bear their share."

Increase on Tea Adopted.

The House of Commons has adopted the resolution increasing the duty on tea.

All Parties Satisfied.

Mr. McKenna's Budget met with excellent reception. All parties in the House of Commons seemed satisfied with the new taxation and all showed equal readiness to bear cheerfully the particular burden affecting them and their constituencies. The general opinion outside the House was well spread over all classes. Mr. McKenna took two hours to reveal the secrets of the Budget, which he described as most staggering and the hugest in the world's history. The Radicals are naturally pleased at the increase in the supertax and the Unionists are delighted at the tax on imported luxuries. Thus Mr. McKenna's words, that he would satisfy neither the strict free trader nor the scientific tariff reformer, have been almost falsified. Indeed Mr. McKenna is said to have achieved a parliamentary and financial triumph. Mr. McKenna said that the Budget would not cripple our resources despite the fact that there is no record of a nation's voluntarily accepting burdens bearing so high a proportion to the total national income.

All Resolutions Adopted.

All the Budget resolutions have been adopted.

General Acceptance in the Commons.

The Budget also provides for fifty percent increase in the duty on cocoa.

The subsequent debate in the House of Commons showed a general acceptance of the proposals as a well thought out plan for the benefit of the nation at large.

Papers Unanimously Approve the Budget.

The budget is unanimously approved by the papers some styling it great and bold others honest and straightforward. The only surprise expressed is at the comparatively small amount of the new taxation but the Chancellor is congratulated on the feat of raising over one hundred millions in a single year by the new taxes.

Questions on Indian Subjects.

Payment of Indian War Pensions.

LONDON, September 21.

In the House of Commons Mr. Austen Chamberlain, replying to Sir J. D. Rees said that all extra pensionary charges to widows and orphans of Indian soldiers in the present war would be met entirely from the British exchequer.

Dr. Sir Sven Hedin, K. C. I. E.

Replying to a further question by Sir J. D. Rees, Mr. Chamberlain said Dr. Sir Sven Hedin was still on the list of Honorary Knight Commanders of the Order of the Indian Empire.

Rewards for Naval Heroes.

In reply to Colonel Yate, Mr. Chamberlain said:—The Government of India had not yet furnished a list of the officers and men of the Indian Marine recommended for a medal in connection with the operations in the Persian Gulf between 1909 and 1914. The question of their eligibility would be determined by the Admiralty after a consideration of the rolls.

British Trade in China.

Sir Edward Grey's Reply to Questions.

LONDON, September 22.

In the House of Commons Mr. King asked Sir Edward Grey whether the Chinese Custom House had been reopened at Tsingtau, whether passports introduced by the Japanese at Tsingtau required evidence of the social status of British traders, and whether this affected their commercial relations. Sir Edward Grey replied:—My only information is the statement of the British Minister in Peking that the Custom House was opening on September 1st.

Replying to Mr. MacVegh, Sir Edward Grey said:—No undertakings or pledges likely adversely to affect British trade opportunities in China have been entered into with other Powers. It is the intention of His Majesty's Government that the policy of the open door in China shall continue to be their policy.

Mine Disaster at Nuneaton.

Fifty Miners Missing.

LONDON, September 21.

A mine explosion has occurred at Nuneaton. 250 men were below the ground at the time. Two hundred are safe and ten bodies have been recovered.

Changes in the Munitions Department.

LONDON, September 21.

Sir H. F. Donaldson has resigned the superintendency of the Woolwich arsenal and is taking up more important work with the Ministry of Munitions. Mr. Vincent Raven, formerly Chief Engineer of the North Eastern Railway, will succeed him.

Artillery Duels on British Front.

Successes in Mine and Air Combats.

LONDON, September 21.

Field Marshal Sir John French, in a bulletin, says that for the past two days the Germans have not ceased their artillery activity and the British guns have replied effectively. Our artillery yesterday set ablaze part of the forest of Houthulst, causing a big explosion. There were mine and air combats on Sunday, and two German aeroplanes were driven to ground ablaze.

FRANCE.

French Cruiser Torpedoed.

By a German Submarine.

ALLAHABAD, September 22.

The "Temps" reports that a French auxiliary cruiser was torpedoed and sunk by a German submarine on the 9th while anchored at Rhodes. Twelve are missing out of a crew of sixty-two.—("Pioneers" Special Cable.)

Bombardment more Violent than ever.

In Arras District.

LONDON, September 21.

PARIS.—The bombardment is more violent than ever, particularly the reciprocal bombardment in the region of Arras. The French batteries were most effective, and there were bursts of fire at several points on the front. The communique makes another interesting announcement. "We gained footings on the right bank of the Aisne-Marne Canal and the enemy attempting to counter-attack were compelled to fall back." The French have made marked progress in the Vosges by grenade fighting, especially in the region of Hartmanns-Weilerkopf.

TELEGRAMS.

A French Bulletin.

Intense Artillery Actions.

LONDON, September 22.

PARIS.—A communique says:—Artillery actions have continued with undiminished intensity in Artois between Roye and the Oise, in Champagne, Argonne Woivre and Lorraine. The enemy threw heavy shells into the suburbs of Arras and on the outskirts of the old citadel. Our fire seriously damaged the German lines.

Renewed German attacks on the Sapigneul bridgehead on the Aisne-Marne canal were repulsed. Several German batteries and blockhouse have been silenced in Argonne.

Our demolition fire in Lorraine prevented a German attempt to construct emplacements for heavy long range guns capable of shelling the Nancy and Luneville districts.

Work of French Aeroplanes.

Nineteen aeroplanes dropped a hundred shells on the railway junction of Bendorf, east of Morhange, damaging buildings and stationary trains.

RUSSIA.

Critical Position of Vilna Garrison.

Almost Surrounded but Escaping.

ALLAHABAD, September 22.

The "Pioneer" cable:—Petrograd correspondents think that Russian troops at Vilna will escape the German net. The "Times" says in spite of the fact that the communications of armies in this region (with the exception of the railway from Vilna to Lida) have apparently actually been cut, it is evident that there is undiminished confidence on the part of the Russian high command that they can bring the retreat to a successful termination. The heaviest transport impediments are already well beyond the danger zone. It is important to remember that many links in the German net are composed of comparatively weak cavalry units which will be swamped unless quietly withdrawn. Telegraphing from Dwinsk on Saturday, the "Times" special correspondent with the Russian forces takes a cheerful view of the situation on the Dwinsk front. In spite of being twice or thrice the Russian strength and having enormous superiority of guns, the Germans have gained no decisive advantage and have paid for each attempt with heavy loss of life. The Russian morale is unimpaired, and the situation with regard to the supply of ammunition and rifles has materially improved. The nature of the country is ideal for the defensive. Undoubtedly the Germans are paying two to one in losses.

Turco-German Submarine Sunk.

LONDON, September 21.

PARIS.—An Odessa telegram states that a Turco-German submarine operating in Russian waters in the Black Sea has been sunk by Russian vessels.

Russian Success in Vilna District.

Austrians Routed in Bayonet Fighting.

LONDON, September 22.

PETROGRAD.—A communique says:—The Russians have scored successes against Germans east of Vilna. Also against the Austrians further south, making most effective use of the bayonet and capturing altogether sixteen hundred prisoners.

The hottest affair followed the Austrian attacks on two villages north-west of the town of Wisnevetz. The enemy, notwithstanding violent machine gun and artillery fire entered the Russian trenches cheering. A desperate bayonet fight ensued resulting in the expulsion of the enemy with great loss. Then the Russians counter-attacked and pursued the Austrians to the latter's trenches where the whole of the assailants fled, surrendered or were bayoneted.

THE OPERATIONS IN MESOPOTAMIA.

Delay in of Official Recognition.

Monthly Reports Desired.

ALLAHABAD, September 22.

A London correspondent of the "Pioneer" cabled on the 20th instant:—A correspondent of the "Times" referring to a recent leading article in that journal commenting on the meagreness of information regarding the operations in Mesopotamia, and the neglect of any recognition of the doings of the troops engaged, quotes, a letter received by the last Mail, complaining of the lack of recognition, and writes of instances of very gallant actions performed in December and only mentioned in despatches published in April. He contrasts the delay with the speedy recognition given to brave deeds in France. The "Times" correspondent suggests that the India Office might publish a monthly statement concerning the operations, with such details of the doings of particular units as can be given without military disadvantage.

HOLLAND

The Neutrality of Holland.

Her Majesty's Assurances.

LONDON, September 22.

HAGUE:—In a speech from the Throne at the opening of the Parliament Queen Wilhelmina emphasised on the determination of Holland to maintain her integrity and to observe strict neutrality. Her relations with the foreign Powers continued to be friendly. Her Naval and Military forces were ready to protect the national interests. Extraordinary intervention of Government was still necessary in connection with the Importation of provisions and raw materials, and to check the rise in the prices and to prevent the export of food stuffs and raw materials which could not be spared. Proposals for the revision of the constitution which was already announced would soon be submitted. Fresh taxation was necessary to meet the deficit and also to defray fresh expenditure. The economic situation which Her Majesty has continued to pursue in the East Indies causes no anxiety. Pending the introduction of the

TELEGRAMS.

Navy Bill, obsolescent material will be gradually replaced. First consideration is being given to the defence of the Indies. Her Majesty stated that she looked to the future full of hope, relying on the energy of the people to bear courageously the heavy burdens which are the inevitable consequence of the present distressing situation.

The Budget was subsequently presented. It forecasts the creation of a fund to provide for the large number of guns and ammunition. In view of the great role of heavy artillery in this war, and in view of the extension of air service, the Budget estimates a deficit of 22277000 guilders.

No Talk of Peace.

AMSTERDAM:—The 'Telegraph' remarks that the most striking feature of the speech from the Throne was the absence of allusion to any attempts by the Dutch Government to promote peace.

EG PT.

NEWS FROM EGYPT.

The Bomb Outrage Enquiry.

Safe Passage Through the Suez.

ALLAHABAD, September 22. According to the 'Pioneer's' Egyptian notes from Cairo the bomb outrage enquiry appears likely to last for some time. Very satisfactory progress has been made and the authorities believe they now have in custody the man who rented the house from which the bomb was thrown. The man was sent down from Cairo with a batch of other suspects and was picked out from among them and identified by the barber who acted as broker for the letting of the house. The Police appears to be convinced that they have at length laid their hands on the two principal actors.

Great precautions are being taken to protect the Suez canal. The correspondent says that passengers to and from India and the far East need feel no nervousness during their passage through the Suez Canal. Greatest care is taken to protect vessels as well as the canal itself and the proclamation just issued is but an additional precautionary measure in this direction. Egypt is making an increasing number of hand grenades for use in Gallipoli. The various enemy buildings have been one by one taken over by the British military authorities and are being used as hospitals etc.

Expulsion of Political Agitators.

The Government have at last made up their minds to make a clean sweep of all political agitators and suspects, of higher as well as of lesser degree. As a first step, enemy subjects have been forbidden to move out of their registered locality, and no exemptions will be granted under any circumstances. Next, all the ex-Khedive's friends or agents are being expelled. Some have already left the country, and they will be followed by other political suspects.

GERMANY.

Germans Admit French Success.

Compelled to Evacuate Position.

LONDON, September 21. AMSTERDAM:—To-night's Berlin communique contains unusually interesting references to the Western front. It emphasises that the French guns in the region of Arras have maintained an almost uninterrupted heavy fire. It admits that the French batteries shot to fragments the lock on the Marne-Aisne Canal north-westward of Rheims, the Germans being compelled to evacuate the position during the night.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, September 22. The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—21st September—Russians are stubbornly resisting German advance and covering their steady retirement.

A Russian communique says the enemy's artillery fire has become more intense and actions are taking place on the river Ickau in the Riga region. After a desperate engagement the Russians have recaptured the trenches near the railway west of Jacobstadt. There has been sharp actions 11 miles southwest Dvinsk and the Russians have dislodged the enemy from Vitz 33 miles due south of Dvinsk and east of Dvinsk Vitzna Railway. Northwest of Molodetchno midway of Vitzna and Dvinsk fighting continues for the possession of the Vitzna passages and the conduct of the Russian troops is marked by coolness and assurance under most trying conditions. On the front of Vitzna Lida Railway and on the east bank of the Shara the position is stationary. Fighting is taking place 24 miles east of Kovel and 12 miles north of Luck.

From the western front further violent artillery action is reported.

The Italians by their artillery fire have been able to drive back the Austrians from the wood on the Kars Carso plateau.

Sir L. Hamilton on the Dardanelles operations in May and June says that the determined valour shown by the Australian and New Zealand Brigades is worthy of particular praise and describes how after the first action subsequent to the landing some warfare gradually succeeded manœuvre battles in one open. One incident specially referred to was the attack by the 6th Gurkha Bluff Scouts descending to sea working their way through broken ground along the shore and crawling hand and knees up the precipitous face of the cliff. Success was due to careful preparation and organisation by Major-General H.W. Cox, Commanding the 29th Indian Infantry Brigade, Lieut. Col. C. G. Bruce and Major F. A. Winter. The

TELEGRAMS.

only practicable breaches are small cramped breaks in the practicable lines of cliff. Wastage by bombardment and wreckage of lighters and small craft led to crisis after crisis in our carrying capacity and every danger and every difficulty was doubled by the appearance of submarines. The net result of the operation was however a steady gain of ground.

CALCUTTA.

In Aid of War Relief Funds.

CALCUTTA, September 22.

In aid of the War Relief Funds it is proposed that a Fire Brigade Tournament be held shortly in Calcutta. According to the programme the tournament will practically illustrate the methods employed by the Brigade from the time information is received regarding the outbreak of fire and the various means adopted in subduing the conflagration. The programme will open with a march, past of the fire engines, followed by a drill which will demonstrate how injured persons are picked up. An exhibition will then be given of the work with chemical machines when the men engaged in work will wear respirators and smoke helmets. Rescues by fire escape will be another very interesting feature of the programme and in this connection it might be noted that the Calcutta Fire Brigade possesses the tallest ladder in India up to a height of 90 feet.

The Calcutta Corporation.

Repayment of 5% Loan.

CALCUTTA, September 22.

The Calcutta Corporation at their meeting this evening confirmed the Finance Committee's proposal for financing the repayment of the 5 per. cent loan of Rs. 25,00,000 of 1885-86 which falls due on the 1st September 1915 be approved, namely, that Rs. 10,41,385 be secured by sale of debentures from the sinking fund the Corporation purchasing these debentures at the market price and re-issuing them to the sinking fund in lieu of the cash contribution and that pending the raising of the loan for Rs. 13,10,625 the amount required for the repayment of the loan of 1885-86 be advanced from time to time out of the surplus cash balances of the municipal funds. The corporation also approved of the scheme for motor ambulance service for Calcutta. Two vehicles at the estimated cost of Rs. 10,000 each will be provided for the present. Government will be asked to pay one-third of both the initial and recruiting cost of the scheme, the Corporation bearing the remaining two-thirds.

Leaving Court with hat on.

Hat Ordered to be Detained.

CALCUTTA, September 23.

An amusing incident occurred on Wednesday at the Court of the Officiating Chief Presidency Magistrate. An Anglo-Indian gentleman was seen leaving the Court room wearing his hat. The Magistrate drew the attention of the Court Inspector who called out "Hat off". The Magistrate sent for the offender. This gentleman profusely apologised for his inadvertence. The Magistrate with some element of humour pardoned the offender but apparently to meet the ends of justice ordered the detention of the hat till the rising of the court. The order was carried out to the amusement of the spectators, but proved a source of great discomfort to the owner who had to remain in court for some time before his hat was restored to him.

UNITED PROVINCES.

The Benares Conspiracy Case.

BENARES, September 22.

Rash Behari Bose's name stands first in the list of the accused in the Benares conspiracy case. In addition to names already published the following are among the accused:—Bankim Chandra Mitra of Bankipore, Tulsi Das Maitra, Bibhuti Bhusan Haldar, Pingley (who has already been convicted to death in Lahore conspiracy case) Babu Ram Vinayak Ram, Hiranmaya Bannerjee, Nalini Mohan Mukherjee of Lucknow, Narendra Nath, Prabab Singh, Girdja Babu of Bengal and Lachminarain of Delhi who along with another was interned last week. Almost all of them are of 24 years. The number of arrests is reported to have risen to 15. The case was taken up to-day. The exact date on which trial will commence is expected to be announced to-morrow.

Bimal Chandra Mukherjee B. A.

There is a misconception in certain quarters that arrest of Bimal Chandra Mukherjee B.A., is in connection with the Benares conspiracy case. Bimal has been prosecuted under Section 110 and his trial will take place in the District Magistrate Mr. Lambert's court on the 27th instant. Two securities of Rs. 2500 each have been demanded for his release on bail. In the meantime he has been put into the Central Jail.

ABNORMAL RAINFALL.

LUCKNOW, September 23.

Lucknow's annual rainfall averages 36 inches. The total amount registered to date is 71.15 inches. Total rainfall for the whole year of 1894 when the last big floods occurred at Lucknow was 70 inches.

BURMA.

Waging War Against the King.

Shans Ordered to be Hanged.

RANGOON, September 23.

On the 14th August Mr. Bell I. C. S., Additional Sessions Judge Mandalay, tried four Shans on charge of waging war against the King in what is known as Kamaing rebellion, convicted all the accused and sentenced them to death. The story as disclosed in the judgment was that the ringleaders claimed magical powers and with the object of impressing the religious people in the Kachin country

TELEGRAMS.

they stole paddy as tribute and actually offered rewards for the head of the Deputy Commissioner. The matter culminated in a fight at Kawang between the Kachins led by accused and the native troops of whom four were wounded. For the defence the Shans stated that they were touring in search of medical drugs in the country and by accident the Kachins rebellion occurred while they were there. To save himself and his companions being sold to Kachins as slaves the leader of Shans claimed magical powers. Believing in claims to magic and to prove it they incited Kachins to rebel and in the skirmish at Wawang two were killed. In passing orders the Sessions Judge Mr. Bell said:—No doubt the accused incited the Kachins to wage war against the King by instigating and direct aid.

All the accused appealed to the Judicial Commissioner, Upper Burma against the conviction and sentence but he rejected the appeals. A further petition to the Lieutenant-Governor has resulted in the Local Government confirming the conviction and the sentence of death but remitted the sentence of forfeiture of property.

BOMBAY.

The Deccan Gymkhana Tournament.

A Running Race of 27 Miles in 3 Hours.

POONA, September 22.

An interesting function took place in Sanglikar's Wada this evening when His Highness the Chief of Sangli on behalf of the Sangli Students' Association, Poona, presented a purse to Mr. S. V. Datar of Sangli for his having run a race of 27 miles in 2 hours and 59 minutes in the Deccan Gymkhana Tournaments beating all but one previous record of Marathon competitors. Speeches giving a short history of the Association and the life sketch of Mr. Datar were made after which the Chief made a short speech eulogising Mr. Datar for his success in the running race. The Chief advised the students to work whole-heartedly for the Association in their leisure hours after attending to their studies which should claim a large part of their time while they remained students. The Chief gave a present to Mr. Datar and a donation of Rs. 100 to the Association.

Rs. 2000 for a National Institution.

POONA, September 23.

Rao Saheb Raowji Ramachandra Rao Kale, Public Prosecutor, Satara has given a donation of Rs. 2,000 to the new English School, Satara, conducted by the Deccan Education Society, Poona.

Distress In Guzarat.

BOMBAY, September 23.

A meeting of citizens of Ahmedabad will shortly be convened to consider what steps should be taken to relieve distress of famine and to save agricultural cattle from going into the hands of butchers. It is proposed to immediately raise fund of at least one lakh of rupees.

Mr. Andrews Sails for Fiji.

BOMBAY, September 23.

Mr. C. F. Andrews accompanied by Mr. Pearson leaves Bombay to-day for Fiji island to make personal investigations into the conditions of the Indian indentured immigrants.

PUNJAB.

Lahore Conspiracy Case.

Bhai Farmanand's Appeal for Mercy Rejected.

LAHORE, September 22.

It is stated that the appeal of Bhai Farmanand convicted in the Lahore conspiracy case to His Honour the Lieutenant-Governor has been rejected.

SOUTH INDIA.

Who Saved King Constantine?

COLOMBO, September 23.

It is reported that Dr. R. P. Strong, Formerly Acting Director of Bureau of Science in the Philippines and now in charge of the Red Cross work in Serbia was mainly responsible for the recovery of King Constantine of Greece from his recent serious illness.

LATEST TELEGRAMS.

(REUTER)

Fourteen lives were lost in the mine explosion at Nuneaton.

In the House of Commons Mr. Bonar Law stated that he was continually communicating with the Dominion Governments on war matters. If the Premiers of the Dominions were able to visit Britain as Sir Robert Borden had done the Government would warmly welcome the opportunity of similar discussions with them.

There were intense outbursts of artillery fire at many points on the front including Belgium. The allied aviators bombarded the enemy's cantonments at Middlekerke also a train between Bruges and Throuit. Eight aeroplanes effectively bombarded the railway station at Conflans between Verdun and Metz.

A communique says that the Russians have achieved another fine success in the southern theatre capturing the forest in the lower half of the Pripet region on the river Stry taking prisoners and machine guns. The Russians dislodged the Austro-Germans in the region of Dubno capturing an important bridgehead and further eastward the Russians won battle northward and westward of Kremenetz taking a large number of prisoners.

THE IMPERIAL COUNCIL.

The Viceroy's Speech.

DEBATE ON MR. SHAFI'S RESOLUTION.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT.)

(By Wire.)

SIMLA, September 22.

H. E. the Viceroy who was loudly cheered said:—

It has been a source of profound satisfaction to me that it has been within my power to accept for discussion the very moderate and statesmanlike resolution, happily devoid of all controversial character, that has been proposed by the Hon'ble Mr. Mahomed Shafi, and it is a matter of still greater satisfaction and pleasure to me to be able to announce that the Government of India gladly accept this important resolution, which has their warmest sympathy, and if it is accepted by the Council as a whole the Government will readily comply with the recommendation contained therein. We have all listened with deep interest to Mr. Mahomed Shafi's eloquent speech and it is a real pleasure to the Government of India to be able to associate themselves with his resolution.

Before proceeding further it would be as well that I should recapitulate what has taken place at the Imperial Conferences in the past and define the actual

Constitution of the Conference

as created by the Governments who have hitherto been represented in it. It was due to the presence in London in 1897 of the Premiers of the various self-governing Dominions representing their countries at the celebrations of the Jubilee of the late Queen Victoria, that the idea of a Colonial Conference first took practical shape, and similar meetings took place in 1897, 1902 and 1911. At the earlier meeting the Secretary of State for the Colonies presided. In 1897 the Secretary of State for India attended the formal opening meetings of the Colonial Conference, but at subsequent proceedings neither he nor any representative of Indian interests was present. At the meetings of the Colonial Conferences held in 1897 and 1902 the Secretary of State for India neither attended nor was represented. In 1907, by arrangement between Lord Morley, then Secretary of State for India, and the Prime Minister, Sir James Mackay, now Lord Inchcape, was permitted to attend the meetings in the absence of Lord Morley, not as a member of the Conference nor as the representative of India, but on behalf of the India Office, and with a view to the representation of Indian interests, and in a debate upon Colonial Preference, Sir James addressed the Conference at some length, explaining the free trade principles on which the economic situation in India is based. In that year a new constitution was approved by the Conference for its future gatherings. Henceforth, it was to be known as the Imperial Conference and was to be, in the words of a Resolution passed by the Conference, a "periodical meeting for the discussion of matters of common interest between His Majesty's Government and the Governments of the self-governing Dominions beyond the seas. With the change of title, an additional importance was given to the assembly by the assumption of the Presidency by the Prime Minister of the United Kingdom. The members of the Conference, as then and now constituted, are the Prime Ministers of the United Kingdom, the Secretary of State for the Colonies and the Prime Minister of the self-governing Dominions, but, again in the words of the Resolution, such other Ministers as the respective Governments may appoint, will also be members of the Conference it being understood that, except by special permission of the Conference each discussion will be conducted by not more than two representatives from such Government and each Government will have only one vote. At the Imperial Conference, of 1911 the Secretary of State for India was present at a meeting, but India herself had no recognised place in this Conference. Representation is, therefore at present confined to the United Kingdom and the self-governing Dominions, and no one can now attend the Conference as a representative except a Minister. Further alterations in the constitution of the Conference are made only by, and at, the Conference itself, and if a precedent be followed it would take effect only at the next succeeding Conference.

From this statement of the actual constitution of the Imperial Conference you will see that the ultimate decision upon

The Representation of India

at the next meeting of the Conference rests with the Conference itself. It is, of course premature to consider the manner in which the representation of India, if admitted, should be effected, but "prima facie" it would appear reasonable that India should be represented by the Secretary of State, and one or two representatives nominated by the Secretary of State in consultation with the Viceroy, such nominees being ordinarily selected from officials resident or serving in India. The present practice of the Imperial Conference excludes non-official representatives. It would, of course, be incumbent on these nominees to act in the Conference in conformity with the policy and wishes of the Secretary of State. Just as in the case of the Self-Governing Dominions, the Ministers accompanying the Prime Minister have to take their policy from him, and the constitutional position of the Secretary of State is infinitely superior.

I have thought it desirable to put before you all the difficulties and obstacles that present themselves to the attainment of the object that we all desire and have in view.

His Majesty's Government's Attitude.

At the same time I am authorised by His Majesty's Government, while preserving their full liberty of judgment and without committing them either as to principles or details to give an undertaking, that an expression of opinion from this Imperial Legislative Council in the sense of the Resolution that is now before us will receive most careful consideration on their part as expressing the legitimate interest of the Legislative Council in an Imperial question, although the ultimate decision of His Majesty's Govern-

ment must necessarily depend largely on the attitude of the other members of the Conference. This is, I venture to think, all that we can reasonably expect at the present time, and that such a pledge is eminently satisfactory as showing due consideration for the claims of India. We can only hope with trust and confidence that, when the right moment arrives, these claims may merit the approval and support of His Majesty's Government, and receive sympathetic consideration from the Government of the Self-Governing Dominions.

We have no knowledge of the date when the next Imperial Conference will be held nor what form it will take. But much has already happened since the last Conference was held in 1911, which will leave a lasting mark upon the British Empire, and it is to me inconceivable that statesmen of such distinguished ability and far-seeing patriotism as the Premiers and Ministers of the Self-Governing Dominions will not realise from recent events the great and important position that India occupies amongst the various Dominions and Dependencies composing the British Empire. It is true that India is not a self-governing Dominion, but that seems hardly a reason why she would not be suitably represented at future Conferences. India's size, population, wealth, military resources and lastly her patriotism demand a suitable representation. No Conference can afford to debate great Imperial issues in which India is vitally concerned and at the same time to disregard her. To discuss questions affecting the defence of the Empire without taking India into account would be to ignore the value and interests of the greatest military asset of the Empire outside the United Kingdom. So also in trade, to discuss questions affecting commerce within the Empire without regard to India would be to disregard England's best customer. To concede the direct representation of India at future Imperial Conferences does not strike me as a very revolutionary or far-reaching concession to make to Indian public opinion and to India's just claims, and I feel confident that, if and when this question is placed in its true light before the Governments of the Self-Governing Dominions they will regard it from that wide angle of vision from which we hope other Indian questions may be viewed in the near future, so that the people of India may be made to feel that they really are, in the words of Mr. Asquith, "conscious members of a living partnership all over the world under the same flag."

Mr. Setalwad's Observations.

Mr. Setalwad in the course of his speech on Mr. Shafi's Resolution said:—"I don't understand the importance of the demand made by this Resolution nor do I deny the desirability of securing what it demands. But I do not think and I still hold to that opinion after what has been said that it would have been desirable if this resolution had been postponed to a more convenient occasion. I will explain in a few words what I mean. The war that is going on has brought about a state of things which must require a readjustment of the views of various people as to India, its people and its Government that it reveals a new state to the people who did not before realise the real circumstances and the reality of the position. India has been and always will be loyal to the British Crown. All our best interests are bound up with the honour and glory of the Empire and the war has demonstrated more than anything else that India has and will always remain loyal to the Empire and will strain every nerve and make every sacrifice for maintaining the glory of the Empire. India has been fighting for freedom and liberty on the soil of Europe shoulder to shoulder, with the soldiers of England, France, Russia and other Allies and it is freedom and liberty that India will naturally expect. I do trust and hope that when the war is over and when the time comes to take stock of things there will be such a readjustment made in India with regard to its Government that India will be able to secure what I submit it has a right to expect self-government within the Empire. It wants and expects that methods of Government to be so adjusted so as to make Government really responsible to the people. In fact what is needed is government of the people by and through the people."

Mr. Asad Ali Khan.

Mr. Asad Ali (Madras) in supporting Mr. Shafi's resolution said that in the evolution of a truly Imperial policy based upon justice and righteousness India had much to contribute and the idea underlying the holding of the Imperial Conference admitted of sufficient room for expansion so that it might not be unreasonable to hope for the engagement in the near future of a conference so as to include India and other portions of the Empire. India based her claim upon her position within the Empire. Her loyal devotion to her inclusion would mean the practical recognition of India's high status and would gradually pave the way for her steady advancement, along the path of self-government. In conclusion the speaker said to Mr. Asquith would belong the honour of associating India with the Imperial Conference and he congratulated the Government of India upon their entertaining this proposal.

Other Speakers.

Sir Ibrahim Rahimtullah, Pandit Madan Mohan Malaviya and Mr. Vijayaraghavachari also spoke.

Raja Kushalpal Singh supported the Resolution on behalf of the Taluqdars of Oudh.

The Maharaja of Nashipur in the course of a brief speech supported the motion and alluded to the Viceroy's services in advancing the legitimate aspirations of the people.

TELEGRAMS.

Mr. Shafi in summing up said what he meant by the phrase that India should be officially represented was that India should be represented in the same manner as the self-governing colonies were represented in the Imperial Conference. After the resolution was formally accepted the Council adjourned to 1st October.

The Bombay Chronicle's Comment.

The "Bombay Chronicle" commenting on the debate on Mr. Shafi's Resolution deprecates the notion that India's admission to the Imperial Conference should be dependent on the good will of the Colonies though it anticipates that India would be warmly welcomed at the Conference by the Dominions. Opposition, if there is any, will come from other quarters. The journal adds:—"The only matter which really provokes anxiety is the settlement of the character and extent of India's representation. Mr. Shafi uncompromisingly demanded direct representation like that of the colonies. The Viceroy spoke of representation by the Secretary of State and one or two officials nominated by him in consultation with the Viceroy. But it must be said at once that exclusive official representation will not satisfy India's sentiment of her practical needs." The Secretary of State it goes without saying or his direct nominee must be India's Chief representative and an official representative from India is no doubt necessary and desirable. But Mr. Surendra Nath Banerjee was quite right when he said that mere official representation as far as the public of this country are concerned might mean little or nothing and might even be attended with some risk. It is essential that the interests of the people of this country should be specially represented by a non-official Indian and we see no difficulty whatever in arranging this. There are scores of public men in this country who are fitted for the task of undertaking the care of the interest of the people of India at an Imperial Conference and it would be deeply disappointing to public opinion in this country and a national humiliation if one of them were not chosen to counterbalance the official elements. If it is proposed to have two representatives from India nominated by the Secretary of State in consultation with the Viceroy one of them should certainly be a non-official and an Indian who commands the confidence of the people such a man for instance as Sir Ali Imam or one of the leading non-official members of the Imperial Council.

Answers to the Hon. Mir Asad Ali Khan's Questions.

Sir William Clark replying to Mir Asad Ali's question re Excise Advisory Committees said:—"As regards the first part of the question a statement containing the information asked for in heads (a) and (b) and a memorandum regarding the constitution and working of the Excise Advisory Committees which contains the information asked for in head (c) are laid on the table. As regards the second part the attention of the Hon'ble Member is invited to paragraphs 5 and 6 of the excise despatch to the Secretary of State to paragraph 6 of His Lordship's reply No 77 Rev. dated the 26th May, 1914 and to paragraphs 3 of the Resolution in this department No 6305-6323-221 dated July 25th, 1914 which were all published in Volume 1 of papers relating to excise administration in India, 1914. From these it will be seen that the desirability of the extension of the system of Advisory Committees and the enlargement of their functions and powers has been generally accepted and administrations have been asked to report the action which they propose to take in this direction. A report has recently been received from the Government of Bengal on the working of the Excise Licensing Boards appointed in Calcutta and its suburbs in 1913. The experiment initiated by the Local Government has so far worked fairly well but the circumstances under which it has been tried are not such as to justify the Government of India in requiring its extension to other provinces at the present stage. The Government of India are however ready to allow the experiment to be tried in other provinces where it would be warranted by local conditions and the report of the Government of Bengal is being communicated to other Local Governments and administrations for such action as they may deem fit to take."

Sir William Clarke replying to Mir Asad Ali's question regarding post office holidays for Ramzan and Iduzzuhar festivals in Madras said:—"In 1911 the Southern India Chamber of Commerce was consulted as to six days to be observed throughout Madras as extra holidays in the post office. After considering the local importance of the various festivals the Chamber recommended that one of the holidays should be a Mahomedan one. This proposal was accepted and no objection to the arrangement has since been received by Government, because the local authorities endeavour as far as possible to exempt Mahomedan employees from duty on the Iduzzuhar festival. In these circumstances the question of making Iduzzuhar a general post office holiday in Madras has not been considered by the Government but they will bear the Hon'ble Member's suggestion in mind when deciding on the list of holidays to be observed in 1916."

Bombay High Court.

Pearl Merchant's Insolvency Case.

BOMBAY, September 22.

At the High Court to-day Sir Dinshah Davar, Commissioner in Insolvency, proceeded with the hearing of the matter of a notice issued under the Insolvency Act against Rao Bahadur Nagichand Javerchand, one of the largest pearl merchants in India. His debts amounted to a crore and a quarter. The notice was issued owing to the fact that he fraudulently and with intent to conceal the state of his affairs made false entries in his account book, showing a return of pearls of the value of 25 lakhs and 3 lakhs to the Indian Specie Bank. In an alternative it was further alleged that he made away with pearls of the value of Rs. 24,84,578 out of Rs. 77,16,580 which he received from the Indian Specie Bank. His Lordship remarked that according to the notice the insolvent was at present worth 50 lakhs of rupees. It was pointed out on behalf of the insolvent, though his debts were alleged to be a crore and a quarter, creditors to the extent of 83 lakhs and odd had been paid to the extent of 37 lacs were partly secured. So in reality the debts of the insolvent were 9 lakhs only and not a crore and quarter as alleged by the official Assignee.

జాబులు

I

కర్నూలు మండల సంఘసంస్కరణసభ.

అయ్యో,

రెండవ జిల్లా సంఘసంస్కరణసభ రాబోవు అక్టోబరు నెల 28, 24 తేదీలందు సంద్యాల గ్రామములో మహానందీ కర్నూలు జిల్లాలోనే మొదటి సారి జరిగినది. ప్రక్కటి చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారు ఆ గ్రామ సాధారణము వహించారు.

ప్రే! మహానందయ్య,
సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు,
రెండవ జిల్లా సంఘసంస్కరణసభ.

II

దసరా సంఘమును విలీనం చేయుట.

అయ్యో,

దసరా సంఘములో జరిగినట్లు కున్నట్లు మొదలగు వ్యయములను గానోడువారు తమ దరఖాస్తులను ఈ నెల 15వ తేదీనకు పంపుకొనవలయును. ఈ వత్సరము వస్తాయు మొదలగు వారు చాలామంది రాబోవున్నారని గాన దరఖాస్తులు ఈ నెల 15వ తేదీనకు పంపుకొనవలసి తగిన యోర్పాటులు చేయుటకు వీలు గా నుండును.

వి. నారాయణమూర్తి,
వాయిదా కేటగిరీ, దసరా సంఘము.

III

త్రాగుబోతులు.

అయ్యో,

మా బ్రతుకు ప్రభుత్వ రక్షణకాములండుటవల్ల నెమ్మదికి భంగముకలుగుచున్నది. రాత్రియందు ఆవిధులను వెళ్ళుట కష్టము కాదుగాని, ఒకవేళ అనవసరము బట్టి వెళ్ళవలసి వచ్చిన యెడల బూతులూ, దెబ్బలూ తగిలినవే. సాయంత్రము కాగానే త్రాగుబోతులు ఈ దుకాణములవద్ద చెరితప్పిస్తాగి, ఒకటి రెండుకుండ తూము, నానా అల్లములు చేయుచు ఆవిధన వెళ్ళువాని, తిట్టుటయు, హేళనచేయుటయు కలుగుచున్నది. ఒకవేళ మారు జవాబిచ్చినయెడల, చూడండి యొక చానిపాట్లు కట్టలకు కట్టలకు మాడ కలుగవు. పురుషులగతి యిట్లుండ ప్రీతిసంగతి చెప్పనే పనిలేదు. రాత్రియందు రక్షణ దుకాణముల పీఠిని పోరాడదని ఒక వదంతి యేర్పడెను. కాబట్టి దీనిని గురించి అధికారులు తమ శ్రద్ధ తీసికొని త్వరలో ఈ దుకాణములను బ్రతిమధ్యను లేకొనుటకు ఏర్పాటుచేయించి, నెమ్మదికి భంగము కలుగకుండ చేయగలందులకు కోరుచున్నాను.

రాజమండ్రి, పురవాసి.

IV

కర్నూలు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి.

అయ్యో,

“ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి” అను పేరుతో నాక సంఘము కొంతకాలము క్రిందట మాయూర నేర్పడి కొన్ని సభలను గావించి, ఉపన్యాసములనిచ్చి, ఆలసట జెంది, కుంభకర్ణుని వలె రమారమి ఇరువది మాసములనుండి నిద్రించుచున్నది. ఈ సంఘమునకు బ్రాహ్మధారమైన మహారాజు శారాయణమూర్తి గారు కర్నూలు మిషన్ పాఠశాలనుండి నెలవారము బదిలీ అయిన కారణముచేత నీ సభను మేల్కొల్పువారు లేకపోయిరి. ఈ కాలములో నక్కడి తెలుగుభాషయుక్క దుస్థితిని ప్రజాసాయకుల తటస్థ భావమును చూచి ఏదైన గొంత ప్రోత్సాహము గలగ జేయవలయు నని ఇక్కడ రాజకీయోద్యోగమున నుండు మహారాజు శివారావు కుటుంబరావుగారు పెద్ద తరగతులలోని బాలరచే వ్యాసముల వ్రాయించి అందులను వ్యాసము వ్రాసిన రంగయ్యయను బాలనికొన్ని ప్రస్తకరత్నముల బహుమాన మొసంగలేనని 19-9-1915 న మా సంఘమును నిద్ర తీసి, మహారాజు శివారావు నరసయ్యగారి యగ్రాసాధికారము క్రింద సదరు సంఘము సమావేశమై కొంత ఉపయోగకరమైన పని జేసిరి. మహారాజు శారాయణమూర్తిగారికి బహుమతి మహారాజు శారాయణమూర్తిగారు సహాయకార్యదర్శిగా నిర్వహింపబడిరి. ఆంధ్రులందరి యుపయోగార్థమై “శివారావు” పాపింపబడవలయు ననియు, ఆంధ్రప్రతికయైన, ఆంధ్రప్రభుత్వయొక్క ప్రతికయైన, సమకూడు ద్రవ్యమునుబట్టి మరొకన్ని ప్రతికయైన గ్రంథములను వెల్పించి

1-10-15 తేదీనుండి “తెలుగురీతిగ్రంథము” వాడుకలో నుండ కలయుననియు సగ్రాసాధికారిగారు, పి. కుటుంబరావు గారు, ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి మరొకందకు నుపన్యసించిన మొదట నిట్లే తీర్మానింపబడి చందాపట్టిముకటి వ్రాయబడి నది. మొట్టమొదటనే పి. కుటుంబరావుగారు రియాపాటుల నిచ్చుటకు వాగ్దానముజేసి ప్రోత్సాహపర్వగా రమారమి రెండు మొత్తము తమకుమే చందావేయబడినది. ఆగ్రాసాధికారి గారికి, ఆకాటి కార్యసామర్యమున కందరిని బురికొల్పిన కుటుంబరావుగారికిని వందనములతో సభముగిసిరి. భగవంతుని దయవలన వైదిర్యానము నిర్వహింపబడినయెల్లరు చందాలతో బనిలేకయే “శివారావు” నుపయోగపరచుకొనవచ్చును. ఒకరు.

V

మా దురదృష్టమేనా!

అయ్యో,

లేరా! నువ్వు దురదృష్టవంతువా? ఒక్కరై ననులేరా! ఇది మా దురదృష్టమేనా! వీరికి బ్రతిక్రియలేదా! ఎన్నటికి నోకపే ద్రోహయా? వేరొండు మార్గము కావరాదా? ఈ మర్గములే యంత్రములా? ఈయల్లిక బద్దలే, ఈ గుంజగోలెనులే యంత్ర ప్రోహకరణములా! ఈమట్టముల యకణములే వర్తకపు “సావులా!” పరమేశ్వరా! ఎంతకాలము నువ్వుట్టి క్రైస్తవీతి యండుచెదవు? మోక్షుడవలను మోక్షియితి! ప్రాత్రయిటరుల నిచ్చితి! లక్షాధికారుల నిచ్చితి! ఏమికార్యము! ఎందులకిచ్చితి? ఒకరినైన నాదాస్యముకుగ జేసియుంటివా! లేదులేదు. లేదన్న నీవు గోపమా! అట్లయిన నే! ఒక్కరై నను! నేనుమడచి జాపుటకు గానరా! ఒకని యాదాస్యమును గూర్చియైన కని విని యుండలేదే! క్రైస్తవసాధనసభకై శ్రీ ఉల్లాసరాజుగారు 1000 రూపముల విరాళమొసగినారే, అట్టి ఔదార్యవంతుని మాలో నొక్కరి జాపుమా! ఏమీ! మాటాడవు? లేకేమి! సమయమునకు వేచుచున్నారని యనుచున్నాడవా? అయ్యో! ఇంకేదేనవలయును! అంతయు నరుగుచున్నదే. అన్నికొలుములవారు ముందుకు వచ్చినారే! మే మింకను వెళక క్రేలులలోనే చేరియున్నామే. ఏమీ! మావిద్యలోపమే యిట్టి యకస్థుడవచ్చినదా? విద్య! విద్య! అబ్బో! విద్యయన్న వణకపుట్టుచున్నదే. మాటేటికి విద్య ఉద్యోగములు చేయరా! ఉల్లేపనా! మాకండబాట్లు చల్లగ నున్నబాటదా? మాగానుంచాలనేరయో, యంతకన్న నుత్తమమైనది వట్టవత్తముల నేరయో. అదీకాకున్న పొగాకుచేరమో, అంతకన్న విద్య యేమన్నది? ఏమనుచున్నావు! జ్ఞాన నేత్రమును దెరిచిచూచిచో నండే యిన్నివిద్య లభియున్నవనియో? ఆహ! అవును. నిజమే. ఉన్నది. కాని, లేనది నే నేడువలేదయ్యో. అజ్ఞాన శత్రువును దెరిచుటకు, భాషాభివృద్ధి యి; గ్రంథపతన, రచనా సక్తియు, భాషానిరూపణశక్తియు, మొదలగువలయు నుపకరణము లేకయ్యో మాకడద? ఆవి మాకిమ్మవారెవర? మాకులభ్యవగు తెల్ల! అట్టి ఉపకరణములకు గూర్పుటకు మాకడ ధనమేద? కలయు ధనము వెచ్చింప నకుటలకు నాదాస్యవంతు లేద? ఏమన్నది! కలకొక రూకచొప్పున జేసికొననిచో కలకొలది సమకూడుననియో చెప్పెదవు సరే. నీవుకెప్పుడది బాగానే యున్నది. కాని, మాలో సత్యగ్రామములేదే. సంఘ కట్టు

లేకే. మాధాప్రాయముమే. మాపిల్లలకైన నుత్తమజ్ఞాన సంపాదనమునకు దగు మార్గముల నన్వేషింప మా కభిమానము లేకే. ఒకరినికానియైన బాగుపడ మాకావంకయు నొకవే..... అయ్యో! ఏమనుచుంటి! నిరభిమాన విశాచపీశులును, అజ్ఞానశత్రు విమోహితులును; స్వోదరపరాయణులును; తపోవకార చింతామాడలగు మాకట్లు కాలివలలుల యకస్థ దీర్ఘకాల కన్యకునులేరు. లేకు. నుమ్మాటికిని లేకు. అక్కటా కటా! ఎంత వాదనావాక్యము వినుపించితిని! ఆహ! నుమ్మలను మాతాకులుగ జేసితివా! మాగుండెలు బగులజేసిపాడవే. ఇదియంతయు నరణ్యకోదనమేనా! ఆహ! లేరా! ఒక్కరై నను మా కులోద్ధారకులులేరా! ఇదియంతయు నరణ్యకోదనమే జేసెదరా! అట్లా మా దురదృష్టమేనా.

విలపించు నొకవట్టుకాలి.

ప్రొఫెసరు వి. వి. డెవర్ గారు — వీరు కలియు, భీములని, పృథ్వికానిగాంచి! ప్రొఫెసర్ జి. యస్. నా, యునుగారి ప్రభుత్వములు. వీరి బలసాహసములు చెప్పవలసి కాదు. వీరివయస్సు అతి వత్సరములు. విద్యార్థులు పుంగువారు జనించారు గాన వీరిసర్గమహలను భూమి, యాశ్చర్యము నొంది గొప్పబహుమాన మొసంగెను. వీరు దక్షిణగోదావారి నమ్మలలోని యేక గొప్ప స్థలములను దర్శించి సన్మానించబడి నారు. ఈ నెల 13 తేదీ ఈ ప్రాంతమువారు. ఒంగోలు పాఠశాలలో రామకృష్ణమూలూ, వర్కనుడులను చూడెట్టి ఇంకవరకును, వీరు మొన్న చేసిం అత్యుత్తమమైన పనులను, ఎవ్వరును జేసియుండలేదని చెప్పుట యొకగొప్ప గాదు. ఎంత గొప్పబలవంతులైనను వీరి పనులను చూచి యాశ్చర్యము పొందకమానురు. 5000 పాసల బరువుగల యొక పెద్దరాతిని రొమ్మువైన పెట్టుకొని యిరువకరుగు ఎర్రగా కార్చి యొక అరగజముపొడుగున సాగగట్టిరి. బలమయిన యొక యినుప గొలుసును, ఒక దానిని అవలీలగా త్రొంపిరి. తలపయిన గొప్ప రాతి నొక దానిని నుంచుకొని, సమ్మెటలతో మ్రక్కలుగా పగులగట్టిరి. ముంతేతతో ఇనుమును పోలురాళ్లను కొట్టిపొడిచేసిరి. నొసటితో రాళ్లను, పగులగట్టిరి. పొట్టమీద పెద్దగానుని వెట్టిచూచి, మ్రక్కలుగా సమ్మెటలతో కగులగట్టింపకొనిరి. నలుదిమిందిమను మృలను ఒక బండిమీద గూర్చుండెట్లుకొని, రొమ్ముమీదను, తొడలమీదను, ముంతేతిమీదను, మెడమీదను పోసిచ్చిరి. ఇంకను ననేక యద్భుతపనులను జేసిరి. గుంటూరులో వీరు అత్యుత్తమలను విద్యార్థులకు! కాలేజీలోమాధానీ వీరిమెచ్చి “జూనియర్ క్రైస్తవమూర్తి” అను బిరుదునును ప్రసిద్ధిపాటుగాను కొంత కాలము క్రిందట నిచ్చిరి. ఇట్టికాండోమన శత్రువుల జన్మించుట గొప్పయదృష్టము. వీరురాబోవు దసరావేడుకలకు, బందరుకు పోయెదరని తెలియుచున్నది. అచ్చటసయితము, వీరు విజయలై, ఆంధ్రాశత్రువునకు, చుట్టుముగా వీరు విద్యార్థులుగాన, ఆంధ్రావిద్యార్థులకు, ప్రభావితమృట్టుకు, ఆంధ్రామాతకు ప్రార్థించుచున్నాను. అని ఒంగోలునుండి ఎన్. కేశవాచార్యులు అనువారు వ్రాయుచున్నారు.

కలకత్తా పోలీసు సిబ్బందిలో సవరణలు. — కలకత్తా పోలీసు సిబ్బందిలోని 6 గురు యిన పెక్కర్లను అసిస్టెంట్ డి ప్యూటి కమిషనరుగా నియమించునట సత్యమాకాదని దొర తనమావారు ప్రకటించిరి.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికె L కి అ. 0-5.0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును 210 కట్టులుగల పెట్టె 1-కి అ 12

మీ ఆరోగ్యదాతములకు చీమలును వడకటిండ్లయందు నల్లులును, దోమలును, పుస్తక పేటికలను చిరులనుండి కాపాడును.

ప్లేగు, టైఫాయిడ్ మలేరియా రోగములు రాకండే కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండనేరరు. అనేక వత్తుప్రదర్శనములందు అనేక బంగారుపతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందినవి. అఖిమి అందు కంపెనీ, ఒకసారి, జపాన్ వారిచే కరుగకు చేసేబడినది. పాడరుపొట్టుములు మాదిరియాయటగాను ఆర్థజానీకి రోగక సంపదకును, పల్లెటూళ్లనుండి వ్యామువారు తమ ఇరుసామా, పొట్టు కట్ట, విడివిడిగా వ్యాయించవలయును.

పోలు ఏజెంట్లు: — టి. హార్ అందుకో, చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

మనుష్యులకు వర్తనపాదము దోమలు, నల్లులు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధల నుండి తొలగింపబడుదురు ప్రపంచప్రసిద్ధి వడిసిన జపాను వారిచే తయారు చేయబడినది.

హిందూదేశపు రైల్వేకంపెనీల వారి సమావేశము

ఈనెల 2-న రేపీయమున నెహ్రూగారు... హిందూదేశపు రైల్వేకంపెనీల వారి సమావేశము జరిగింది.

యొద్దకారణమున రైల్వేకంపెనీలవారికి చాలవస్తువులు కలిగినవి... రైల్వేకంపెనీల వారి సమావేశమున హిందూదేశపు రైల్వేకంపెనీల వారి సమావేశము.

రైల్వేబోర్డులోని సభ్యులు పూర్తిగా మారిపోయిరి... హిందూదేశపు రైల్వేకంపెనీల వారి సమావేశము.

రైల్వేబోర్డు

ఈనెలబుది కరు వ్యయమున దొరతనమువారు కొంతయును... రైల్వేబోర్డు.

సంకులకు రేట్లు

రైల్వే కంపెనీల వారు సరకులకు రేట్లును... రైల్వేబోర్డు.

తూకములు

దేశమందంతటను తూకలొక్కతీరుగానే యుండవలె... తూకములు.

బంగీల రేట్లు

ఈ రేట్లలో కొన్ని లాభములున్నవి గాని వీనిని శర... బంగీల రేట్లు.

పొలీసువారికి టికెట్లు

ఇదివరకు పొలీసువారికి రైలుటికెట్లు కాతాపెట్టి... పొలీసువారికి టికెట్లు.

రైల్వే పుస్తకములు

రైల్వేవారు రైల్వేపుస్తకములను నువ్వెరిగించుకొను... రైల్వే పుస్తకములు.

టర్రాబండ్లు

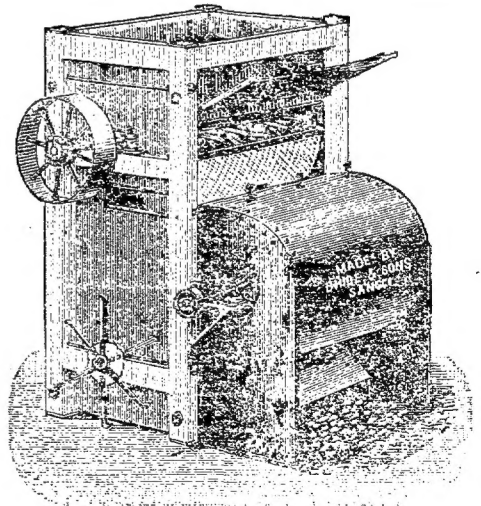
టర్రాబండ్లను రైల్వేవారు తిరిగివేసి వేస్తున్నందులకు... టర్రాబండ్లు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

ప్రథకర్త:- గా. హరినర్సోత్తమరావు, ఎం. ఏ., శైలిసులభము... ప్రపంచచరిత్ర.

Bhide & Sons, Sangli (Bombay) Manufacturers of Improved Ground Nut Decorticator or opener

వేరుశనగలను బియ్యము

నూతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

ఈయంత్రము వేరుశనగలను పగుల గొట్టుటకు... నూతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము.

మాయంత్రమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము.

విశేషములు తెలుసుకొనగోరి ఇంగ్లీషులో మాకు

వ్రాయించును.

బైడె అండు సన్ను, సాగ్లి, బొంబాయి.

Advertisement for 'ధనలక్ష్మి ఫాక్టరీ వేనా' (Dhanalakshmi Factory Vena) featuring a fountain pen illustration and detailed text in Telugu.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

Amritanjani

Best Indian Pain Balm.

చక్కని ఉబ్బితో నహ సీసా 1-కి వెల 0.8-0.
ప్రతిఘటననుండగిన చొకయైన నైద్యసహాయము
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి అండ్ మదరాసు

గోరొజనము తులం గకి 2-0-0
కుంకుమ పువ్వు తులం 0-కి రూ. 2.0-0.

అమృతాంజనం డిపో 6, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు

ధనశ్రేయ. దేశ హితము. పోషకశ్రేయ.
ఉచితము! ఆయుర్వేదము. ఉచితము!!

ఆంగ్ల వైద్యవిషయమునందును ఆయుర్వేదవైద్యమునందును
మనఃకల ఆనందమువల్ల సేకరింపబడిన వైద్యరహస్య
భరితమైన

వైద్యవిద్య

అను పుస్తకము కొరవడాకి ధరగాని పోషకశ్రేయ లేక
ఉచితముగా పంపబడును:- రాజవైద్యవారాహణశ్రీ కేశవశ్రీ,
120 వీరబజార్, మదరాసు.

మదనకామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మేహము, నిక్కాశ, శుక్రవృద్ధి, అతిమూత్రము,
నూనూచి మిక్కిలిబలమును, ధాతుపుష్టిని, క్షయస్థిని, యోజన
నుభవము, సంతానప్రాప్తిని, శరీరములపటుత్వమును కలిగించు
వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 టే. డబ్బీలు. 1-0-0.

ఘనసారచంబి:- ఎరుపు, తెలుపు, కనుపు, (అంటు)

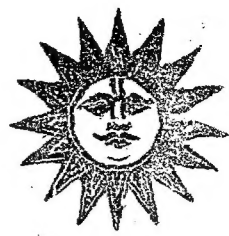
కెగరొగములను, మూత్రపుంజులను తక్షణమే మాన్పును.

2 సీసా చాలును. సీసా రూ. 1-4-0 వ. పి. చార్జీ వేరు.

కయోర్వేద సమాజ్, పొందూరు. (గుంటూరు జిల్లా)

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనువారు మార్కెట్
రూసు గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు బొంబాయి నుంచి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్ నారాయణ అందు కంపెనీ.

21, నాన్సువీధి, బొంబాయి.

నూతన గోమసంహార.

బేగంసాహిసాఫ్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట
వలన దేహమందలి యే
భాగమునందును శోమము
ను చెరువులేక శుద్ధిగా
గుండును. చర్మము యొక్క
స్వభావమైరంతునుకాంతిని
పోగొట్టక జేయు (సాఫ్)
ఇది ఒక శ్రే. కల రిజిస్ట్రేషన్ నె
ట్టే 151-0-0 వ. పి. భార్యకా.

ఆర్. వి. కండిట్ అండ్ కంపెనీ గి, బండవరీధి, మదరాసు.

ఇశాం! ఇండియానుహిమ. ఇశాం!

ఈ పుస్తకమునందు ఇండియా దేశముయొక్క విశోద
విశేషములను అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక
తేజమును గోరొ ప్రకటించి యాహ్వాము. ఇండియాదేశ
ములో జన్మించిన ప్రతిమనమ్యుడును అత్యుత్తముగా జీవ
వలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలరేడు. తనాలాభివృద్ధి.

వైద్యశాస్త్ర మ: శ్రీశంకర్ గోవింద్,

అతంకన్గిహా డోవధాలయము, 157 బ్రాడ్వే,

98 మాంటూరూడు, మదరాసు.

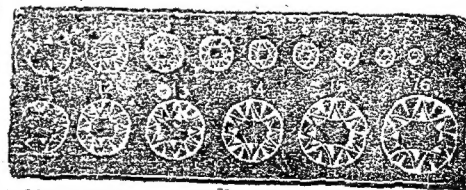
ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

వరాపు వరకులు, మదరాసు ఉమ్మడి.

తంజి విలాసము:- "ఉమ్మడియార్"

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టిన్ని ఇతర మైనట్టిన్ని
బర్మాసైబలుకు తగుమైనటుల ఇమిటేషన్ కంపెనీ
లున్ను వైకాంతములు వగైరా కమలములున్ను
బేడకానులు అణకానులున్ను బంగారపు నగలు
న్ను పైరాళ్ళుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్ళును
కావలసినవారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని
ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరులు పంపుదురని
ప్రార్థించుచున్నాము.

రాక్షసనామసంవత్సర బహుమతి

చెయ్యి గడియారము రూ. 1-15-0.

ఇదిగతంలో విక్రయించినది

రూ. 8-14-0. ఇంత బారి క్రయ

ముగల చెయ్యిగడియారమున్ను

మాకంపెనీ చేత కట్టాలి చెయ్యి

వలెనని ఈ నెల ఆఖరు లోగ

తెప్పించుకొనువారికి రూ. 1-15-0

యవ్వబడును. ఈ గడియారము

మాపుకు సాగుగాను విన్నది

గాను ఉండును. 5 సంవత్సరము

లకు గ్యారంటీ యవ్వబడును.

వేల వేల విక్రయము.

వి. ఎ. ఎస్. వాణి,

బస్ లో డి. చంబు, 8, ఇల్లశెట్టి వీధి, మదరాసు

వనోపధి సార్వపరిలా

ఈ విభాగానందున్న వైద్యులగులకు మరియు పకల చర్మరోగములను పొగుడేయను. కీళ్ళలోట్లు, పాలివాయువులోట్లు
మొట్టమొదట రక్షణదామోదమున గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడితంతు
మొట్టమొదట రక్షణదామోదమున గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడితంతు
మొట్టమొదట రక్షణదామోదమున గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడితంతు

ఇది సీసామును చూచి తోడనే కలిరమును సేకరించును. మోవిధమైన మూర్ఖు గనుపించును. రెండు
సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కవనోపధిము:- ఇది చర్మమునుపుట్టగా పొగుడేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతముభువల్లిత్రాగు
లలో మొట్టమొదట పొగవల్లిత్రైలము పైపుతకు మందు. ఈరెండుకలిసి నెలరోజులకు పరిశోధనమును 5-0-0.

ప్రత్యేకము:- డాక్టరు పి.డి. సావంత్, 083. ఫననవాడి, నం. 2, బొంబాయి.

Proprietor Dr. P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay.